

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Moralia in expositione Iob, p. V. VI. (libb. 23-29) - Cod.
Aug. perg. 4**

Gregor <I., Papst>

[S.l.], 801-815

Liber 26

[urn:nbn:de:bsz:31-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-97739)

quomodo hoc loco dici-
tur. quod regnare ypo-
critam dñs facit. Cum
de hac respectu dicitur
per prophetam quaeri-
tur dicens. Ipsi regna-
uerunt & non ex me-
principes extiterunt
& non cognoui.

Quis enim recte sentiens
dicat. quic facit dñs
quod non minime cog-
noscat. Sed quic se recte
sed probare ē. nescire
reprobare. Unde qui
b: dcm quos reprobat
dicens, Nescio uos unde
stis. Discedite a me om̄s
operarii iniquitatis,
Et aliquando dī ē. idq̄
fieri prohibet. inueni-
endo permittere.

Unde & reges egypti. cor-
se obdurare asserunt.
quia uidelicet obdurare
permisit, Adiro mo-
do ypoctitas dñs. &

regnare facit & nescit,
Facit sinendo. Nescit rep-
blando, Unde necesse ē.
ut ad omne quod in hac
uita concupescitur. pri-
us uoluntas interna re-
quiratur, Quam cum
humani cordis auris per-
cipere appetat. Sciat.
quic hac non uerbis. sed
rebus sonat, Locus ergo
regiminis cum regendor
offeratur. In se prius
nescire est. Ut quis quis
discutiat. Si loco uitae
congruit. Si ob honore
actio non dissentat.
Ne iustus omnium rector
eo post in tribulatione
preces n̄ audiat. quo ipsa
quoq; etur de quo tribu-
latio ortur exordia
honoris ignoret.

EXPLICIT LIB. XXV.

INCIPIT LIB. XXVI.

104 R
109

IN LOCUTIONIBUS SUIS

hoc arrogantes uiri
habere inter alia pro
prium solent. quod audi
toribus suis nequid fortiter
se inordinatum dixerint

Tunc requirunt. cum se
laudabiliter aliquid di
xisse cognoscunt.

Haec uidelicet faciunt.
non quod de dictis suis am
bigunt. Sed quod ab audi
entium iudicio fauores
non inuenire facile
potuerunt. quo animo
percontantur. Siquis
quem cum eorum bona
laudet. & uicem macta
reprehendat.

Certum quippe est. quic
sicut in flantur laudibus.
ita correptionibus. Inflat
mentur. Et quolibet
sui uel iuste reprehendi
dispiciunt. atque in
michis suis humiliter
ambigunt. qui macta

sue defendere. & uicem
peruerse moluntur.

Ille est uere humilis in bo
nis. qui non est defensor
in malis. Nam quidem
alio suis arguitur. & con
tra uerba arguentis
accenditur. quando de
bonis suis humiliter tri
bat. per humilitatis
uocem ornari appetit
non docere. Melius itaque
uicem arrogantium
significans. postquam mul
tas interna & sublimia
inuita. ecce in uerbis
in formam humilitatis
cedit sumit. Et equitate
preposita sub quadam
discipulatus imagine
beatum iob ad loquendum

Quia ego locutus sum
ad dominum. te quoque non
prohibeo. Sierra uerba
doceme. Si iniquitate
locutus sum ultra non adda;

104v
Sicut sepe contingit. ut
bonae loquantur & mali
multae Helio fortice
piculo superius sedixisse
meminerat & securus
Iocose ne fortasse erra
uerit requirebit.
Neque enim requiret se
se errasse credidit.
Est namque ut dixi prophe
ta arrogantium fraus.
ut tunc de errore re
quirere studeant
quendo se nouerint
non errasse. qui rur
sum requirere uel ar
tui de errore dispiciunt.
Sed quando de errore
ueraciter percognos
cunt. Non enim esse
sed uidere humiles
appetunt. & tunc
requirendam speciem
humilitatis adsumunt.
quando de ipsa magis
requisitione lauden
tur. Sed quia omnino

difficile est. ^{ut superbia} quae regnat
In corde. non erumpat
In uoce. auditores arro
gantium sicorum dicta
paulisper tacti expectant
atque considerant. Cuius
corda illorum subsequen
tium uerba mienifer
tat. Diu quippe mora
ri non possunt In ipsa
humilitatis imagine
quae specie tenus sumunt.
Superbis enim mentibus
humilitas alta est. Et
cum elus formam con
scendere ambiunt.
Lassatis animi gressibus.
quasi aclusis atque
asperis hinc ibi; dela
buntur. Alienum est
scilicet quod uidere
appetunt. et ideo
elus imagine diu Inhe
rere nequaquam pos
sunt. Graue pondus
estimant. cum ea saltem
specie tenus portent.

105
Et quo usq: hanc abiciant
uim quaedam In corde
patiuntur. Quia uide
licet elationis usui male
dominande seruiunt:
atq: eius Imperio semet
ipsos quales sint proce
dere compelluntur. ne
diu possit uideri quod
non sunt. Unde heliu
quoq: post quicm de er
rore docere se petit.

Post qua Iniquitatem
non se ulterius locuturu
promisit. Subito eob
humilitatis specie eed
uerba tumide causatio
nis exiliuit. Niam sub
didit dicens.

Numquid a te dr expe
ctem quic displicuit tibi.

Ac si diceret. Ego cora
do rationes positurus
sum. quor modo Iniqui
tas mea a te reprae
henditur. quae constat
quod In iudicio a te

non requiratur. 105R

Recti uiri cum In iustis eob
hominib: Impetuntur.
Ad supernum iudicium
recurrunt. Unde et
abeodem iob dicitur.

Ecce In celo testis meus
& conscius meus In excel
sis. Et quia ei summo pe
re placere cupiunt.
Eius solus testimoniū
requirunt. Peruersi
quoq: quia iustorum
uitam deserunt. Sed
non numquam eloquia
secuntur. Cum de suis
mide gestis increpan
tur. hoc eed sumunt In
argumento defensionis.
quod iusti proferunt
cum testimonio puri
tatis. Unde eis & con
suetudo licm facta ē.
ut si quis eos defactis
suis arguet. dī magis
iudicium. quicm homi
num querunt.

105^v
Ad dō enim & cum se dam-
nandos nouerint. ludi-
care non metuant. et
iudicare ab hominib;
erubescunt. proponunt
ergo magis quod non me-
tuunt. ut hoc minus de-
clinare uideant. quod
erubescunt. Scriptum
quippe ē. Unusquisq;
nr̄m pro se rationem ^{reddet}
dō. Quic ergo damna-
tio tunc unius cuiusq; ^{ap}
manifesta est. Exinde
modo Iniqui colligunt. ut
& eam per uerse unius
cuiusq; actio sit securae.
Nemodo enim qui libe-
lus sit arguendo discu-
tat. A quae constat
quod In iudicio alienus
existat. At contrariorū
conscientiae grande sibi
conferre premium cre-
dunt. cum de quibusda
modo suis Inlicitis actio-
nib; arguantur.

Proponunt ergo ante
oculos cordis quicce distric-
tum dī iudicium. Tunc
uerius tunc super eos
mitigabitur. quicce
nunc acrius hominem
arguente preuentur.
Et temporalem iram
superbe lucrum compu-
tant. per quicm se eue-
dere aeternae posse n^{suppligā}
ignorant. Ne uergo
typum cunctorum arro-
gentium tenens. Et
magis elegens aeterna
In uexatione percussa. qua
temporaliter increpans.
dicat. Numquid a te
dī expetit eam. quia dis-
plicuit tibi. Quic uero
esse culpabiliores solent
hī qui loqui In contentione
Inchoant. quicm qui
respondent sub dedit
dicens. Tu enim cepisti
loqui. & non ego.
Eo se Innocente crededit.

106 R

quod pulsatus erupit. Nimirum nesciens quibus Innocentiae non tempore defenditur: sed ratione. Quid enim etur defensionibus: sed manculatur quod & si tacenti nulla intulit. Recte tamen inchoanti prauce respondit. Post quem uero in uerbis elationis ostenditur. Ecce iterum sub requisitionis uel amine peccatur atq: Infr& dicent. Quod si quid melius nosti. loquere. Quem uir dum non ait quic melius nosti. Sed si quid melius nosti loquere. Nimirum hoc ipsum superbitur e de melioris scientiae dubitasse. Hoc tamen quod beato lob locum loquendi tribuit. humilitatem exhibuisse iudicauit. Sed sicut item supra dictu e.

quia in actione arrogentium omne quod super ducto sermone etiam praerumpentem rursu intentione elationis aperitur. Et uir helu in notate. quic mentem

- beatum iob loqui postulauit. ~~Non~~ sequit.

Uiri intelligentes loquantur mihi. et uir sapiens caudiat me. Job au stulte locutus e. et uerba illius non sonant disciplina. Ecce dum quasi humilitate beatum iob loqui tribuit. quid intrinsecus gestit ^{aperit} r& dicens. Uiri intelligentes loquentur mihi. Deditur uidelicet.

- si beatus iob loqui presumeret. quic uisi etur intellegere uerba non possit.

Et quic non solum sed loquendum. Sed & ia audiendum beatu iob

donum ergo
cordis. quic
iudicium. Tu
tunc super
oratur. quic
erur homin
te preuentu
rclem iram
icrum compu
quic se euo
rma posse
t. Neluer
cunctorum
m tenent
elegent
one per
oridit
Num
pate eam
tibi. Q
culpe bilu
loqui In
ant. quam
ndent sub
Tu enim
& non ego.
nocente q

106^v
In dignum fuisse iudica
uit. Illico ad lunexit
Vir sapiens audiet me.
Ne si diceret. Huius loqui
In iuste conceditur. qui
& iam audire uerba sapi
entiu non meretur.
Atq; mox aperte
quam dispecta de illo
sentat. et confestit
dicens. Job autem stulte
locutus est. et uerba illius
non sonant disciplina.
Sine disciplina locutum
beatum iob credidit.
quia iustum se in suis
operibus fuisse memora
uit. Verum fortasse
heliu diceret. Sic et que
beatus iob de se ipso
narrauerit
nonde illo haec
eodem ipse disciplinae
auctor est iussit.
Innocenter enim iob se
ad seruit flectellatum
quem dicitur & a phibuit

frustrate percussum,
Quid ergo uox percussi
superbum sonuit. quae
a sententiae ferientis nulla
tenus discrepauit. Incau
te sunt humiles qui se men
dacio inlaqueant. dum
arrogantia inuitant.
Immo mentiendo superbi
unt quia contra uerita
tem se erigunt quem
relinquunt. Qui enim
necessitate cogente uera
de se bona loquitur. Tanto
magis humilitati lungit.
quanto & ueritate sociat.
An paulus humilis non fuit.
quando emulatione uer
tatis. contra falsos
apostolos. tot de se disci
pulis fortissime narra
uit. Cui nimirum ueri
tatis in ius existere.
Sic ob scindendo uirriter
proprias predicatorer
errorum preualere
permisisset.

107R

Sed quic arrogantes uis
 In eo quod bonorum dicta
 superbe examinent &
 uerborum magis super
 faciem. quem cardine
 pensant. Heliu beati
 Iob sententia disciplina
 ne credidit non sonasse.
 quia uero sepe asperitas
 superbiorum usq: ad dum
 cicem in cledictionis exi
 tenditur. illico combetur
 Iob quasi cecidim facient
 uerba sub Iungit.

Iater mi. probetur Iob
 usq: ad finem. Ecce hoc
 quod de arrogantis tu
 more conciperat. In
 uerbis & in cledictio
 nis exaltat. Sed for
 tasse. **B**eniualium
 probatur. in obiter &
 sustinere eum in proba
 tione iudicasse. Ut
 ergo ceperit in cledictia
 crudeliter apparet.
 probatur adhuc per

flagella deprecatur
 quae Inter flagella lap
 sum fuisse lam quaert.

Praemisit quod sensit.
 Ut ceperit cognoscu
 debeat quod optacur.

Adhuc ferire postulat.
 quem iam peccasse sub
 manu ferientis accusat.

Propria haec arrogan
 tum uoce sunt. Ut uita
 dolentium examinare
 acrius deprecentur.
 quia quanto sibi in
 sis iustiores sunt. Tanto
 alienis dolorib; durio
 res existunt. Nesciunt
 enim In se passionem
 aliene infirmitatis
 trahere. & sicut suae
 haec & in proximi In be
 cillitate miserere.

Quic enim de se alta sen
 tiunt. In cetero humilib;
 nullatenus contescen
 dunt. Heliu beatum
 Iob pro culpa percussum

credidit. Atq: ideo ex
hibenda ei pietatis uisce
re. nec inter tot dolo
res aestimauit.

Uiri autem ueraciter sci
cum flagellari quem
piam proculpa cognos
cunt. & si qua eadē elus
In ordinatē corripiunt.
Ad quēdam tamen do
lentē compatiuntur.
Et sic sciunt tumentē
premere ut sciunt & a
eruentē refouere.
quatenus in eis cum dure
molliant. Infirmē robo
retur. At contra arro
gentes uiri. quia cari
tatis uiscera non habent.
non solum non compa
tiantur & icem iustis
dolentibus. Sed eos In sup
sub spēciem iustitiae incre
pationē adfligunt.
Et si uel quae in eis sunt
parua melius exage
rent. uel ecc quae uere

bonae sunt male apud se
Interpretandum com
mutant. Quem uident
casti doctores saepe
excegerare soleant
delinquentium ut acc
& sequib; dat signis pu
blycis occulte rimari.
ut possint & minimis
malora cognoscere.

Unde eadē ezechiel dicitur.
Fili hominis. fode parie
tem. Ubi mox subdedit.
Et cum per fodire parie
tem. apparuit ostiū
unum. et dixit ad me.
Ingredere. & uide abo
minationes pessimas.
quas isti faciunt hic.
Et Ingressus uidi. et ecce
omnis similitudo
reptilium & anima
lum abominatio. et
uniuersa idola domus
istae depicta erant
In parietem.
Per ezechielē quippe

prepositorum persona
signatur. per pariete
duricie subditorum.

Quidem periculis fodere
nisi asperis correptionib;
duritiam cordis aperire.

Quem cum per fodisset
aperuit ostium. Quicquid
cordis duritia asperis
correptionib; aperitur
quiesi quaedam lenitudo
ostenditur. Ex qua om
nino in eum qui corripit
cogitationum interiora
uideantur. Unde &
bene illic sequitur.

Et dixit ad me. Ingredere
& uide abominaciones
pessimas. quas isti faci
unt hic. Quiesi ingre
ditur. ut abominatio
nes aspiciant. qui dis
cussis quibusdam signis
exterior appucentib;
hic corda subditorum
penetrant. ut cuncta
aquae inlicita cogitant

108R
Innotescant. Unde &
subdedit. Et ingressus
uidi. et ecce omnis simi
litudo reptalium & ani
malium et hominatio.

In reptalib; cogitationes
hominum terrene sig
nantur. In animalib;
uero. licet quaedam ali
quidolum a terre
suspense. Sed ad huc
terrene mercedis pre
mia requirentes.

Nam reptalium toto ex cor
pore terre inherent.
Animalia autem uentura
a terra suspensa sunt.
appetitu terreni gule
ad terram semp incli
nantur. Reptalia itaq;
intra parietem. quan
do cogitationis uoluun
tur in mente. quae
a terrenis desideris
numquam leuantur.

Animalia quoq; sunt
intra parietem. quando

& si qua iam iustic. Si qua
honestic cogitantur.
Appetendis tamen lu-
cris temporibus; hono-
rib; q; deseruiunt. Et
per sem& ipsam quide-
iam quicquid a terrēna
suspensa sunt. Sed ad
huc per ambitum. quasi
per gule desiderium
rese ad imic submitunt.

Unde & bene subditur.
Et uniuersa idola domus
istius depicta erant. In
parietem. Scriptū
quippe ē. Et auari-
cic quae ē idolorum
seruitur. Recte ergo
post animicia. idola
describuntur. quicquid
honestā actione quasi
a terra se erigunt.
ambitione tamen in
honestā sem& ipsos
ad terram deponunt.
Bene autem dicitur.
Depicta erant.

Quicquid exteriorum
rerum Intrinsicis spe-
cies adtrahuntur. In
corde quicquid depingitur.
quicquid fictis Imaginib;
cogitantur. Notan-
dum itaq; ē. quia prius
foramen in pariete.
ac deinde hostium cer-
nitur. Et tunc demum
occulte abominatio
demonstratur.

Quia nimirum unius
culusq; peccati. prius
signa forinsecus. De-
inde ianua aperte
Iniquitatis ostendit.
& tunc demum omne
malum quod intus
lateat aperitur. Idcirco
ergo & scī doctores
grauius solent minu-
te discutere. ut ab
extremis exteriorib;
ad occulte possint
malora peruenire.
Uerbo aspere. In

109
crepationis mouent.
ut spinas mortifere
cogitationis eradicient.
Et haec cum agunt cari
tatis amore seuiunt.
non Inflatione elatio
nis Intumescunt.

Non enim proipsis para
ta sunt. quos quasi usq;
ad morte seuienter
adfligunt. Seruant
In cogitatione quod dili
gunt. Sumunt In specie
quod persecuntur.

Bona predicantes Insi
nuant. mala autem ca
uentes prenuntiant.
Non ut heliu desideran
ter exorant. Erga
commissores sibi. tacet
numquam In correptione
feruent. ac si
nullus eos feruor ac
cendat. Valde enim
metuunt. ne si a pra
uorum correptione
cessauerint. Ipsi peoz

109R
damnatione puniant.

Et cum ad uerba se In
uentionis Inflammant.
In utriusque ad haec
ueniunt. Sed tamen haec
defensionem sibi apud
deum trictum iudicem
preparant. Unde eide
rursus ezechiel dicit.
Fili hominis. Sume tibi
Flaterem. et pones
eum coram te. et dixeris
bis In eam ciuitatem
hierusalem. & ordina
bis aduersus eam obse
dinem. et aedifica
bis montiones. & con
portabis cogerem. et
dicbis contra eam
castra. & pones ase
ter In giro. Et tu
sume tibi sartaginem
ferream. & pones ea
In murum ferreum
Inter te & Inter ciuita
te. Cuius enim eze
chiel. Nisi magistrorum

109^v
speciem tenet. Cui dicitur.
Sume tibi latere. & pones
eum coram te. et descri-
bis in eo ciuitatem hieru-
salem. Doctores
quippe sci. sibi latere
sumunt. quando terrene
num cor auditorum
ut de cetero ad prae-
hendunt. Quem late-
rem contra se ponunt.
quia tota illud sollici-
tudinis custodiunt.
In quo & ciuitatem hie-
rusalem iubentur
describere. quia predi-
cando terrenis cordi-
bus current summope-
re. quanta sit superne
pacis uisio demonstra-
re. Cui bene etiam
dicitur. Et ordina-
bis aduersus eam obsi-
dionem. et aedifica-
bis munitiones.
Sci enim predicatorer
obsidionem circa

latere in quo hieru-
salem ciuitas descrip-
ta est ordinant. quan-
do terrene menti sed-
icem superna patria
requirenti. quanta ea
in huius uite tempore
uitiorum. In pugna ad-
uersitatis demonstrant.
Cum enim unum quodq;
peccatum quomodo
menti insidetur. osten-
ditur. quae si obsidio
circa hierusale^{tem} ciuita-
tem uoce predicatur.
Sed quia non solum insi-
nuent quomodo men-
tem insidientia a uitia
& pugnent. Sed etiam
quomodo custodite
uirtutes roborent.
Recte sublungitur.
Et aedificabis munitiones.
Munitiones quippe sci
predicator aedificat.
quendo quae uirtutes
quibus uitae obuiant.

In sinuere non cessant.
 Et quia uirtutibus crescentibus
 plerumque bella temptationis augentur.
 Recte ead huc dicitur.
 Quid portabis agerem
 & diebus contra eum
 castris & pones arietem
 Ingresso. Agerem
 nemque comportat.
 quicquid predicator
 quique molem crescentis
 temptationis indicat.
 Et contra hierusalem
 castris erexit.
 quicquid recte intentione
 audientium hortatur
 callidi circum spectat
 & quicquid inconprehensibilis
 insidias predicat.
 Atque Ingresso arietem
 ponat. quicquid temptationum
 aculeas in hac uita
 nos undique circumdantes.
 & uirtutum murum perforantes
 innotescat;

Ubi bene additur. 110R

Et tu sume tibi sectacine
 ferream & pones eam
 murum ferreum inter te
 & inter ciuitatem.

Per sectacine namque
 fruxuram. per ferream
 uero fortitudo ostendit.
 Quid autem ita magistri
 atque doctores mentem
 quem zelus dei fruxit
 cruciet. Unde & paulus
 huius sectacine incendebatur
 fruxuram cum diceret.

Quis infirmatur. & ego non
 infirmor. & quis scandalizatur.
 & ego non uror.

Et quia quisquis zelo dei
 contra peccantes accenditur.
 forte in perpetuum custodia
 munitur. ne ex neglecta
 predicationis & regiminis
 cura decemetur. Recte dicitur.

Pones eam murum ferreum
 inter te & inter ciuitatem.
 Sargoeni

110^v
ferreus murus ferreus
inter prophetam & ciui-
tatem pontur. quia cū
nunc fortem zelum doc-
tores exhibent. eundem
zelum postmodum Inse
& auditores suos fortem
munitionem tenent.
Ne tunc ad uindictā disti-
tuti sūnt. Si nunc fuerit
In correptione dissoluta.
Hanc sicut taginem prophe-
tic isdem ut Inter se &
auditores suos murum
sumere & audiebat. Cum
ei diuina uox promitte-
re & dicens. Sitū ad
nuntiaberis Impio. et
ille non fuerit conuer-
sus ab Impietate sua
& a uia sua Impie.
Ipse quidem In Impieta-
te sua morietur. Tu
autem anima tuam
liberasti. Hanc
sicut taginem Inter se
& discipulos murum

paulus posuerat cum
dicebat. Mundus sū
& sanguinem omnium
uestrorum. Non enim
subter fugi quominus
ad nuntiarem omnium
consilium dī uobis. Nunc
ergo doctores. necesse ē
ut appetant zelari.
cordibus frigi. nec cogan-
tur post de torpore neg-
legentiae. Igne gehenne
cruciacri. Sed aliud ē
quod In iustus & subditus.
Aliud quod iustus & non
subditus debemus.
Ad illorum nos correptio-
nem atq; custodiam
reddendarum rationū
debet timor accendere.
Iustorum ueneratione
ipsa considerata equi-
tas Inclinare.
Sed arrogantes uiri
quia huius formam
discretionis ignorat.
hoc iustus & non subditus

exhibent. quod & bonis
predicatore fieri. et In
iustis & subditis uident.
quia cum ad feruorem
Inuentionis iniuste profi
liunt. etiam per uerba
maledictionis excedunt.

Quia enim nequaquam
proximos sicut se diligunt
proximis obicere non de
sinunt. quod ipsi sibi &
euenire peramiscunt.

Inde heliu occultum
odium In manifestatio
ne maledictionis exsu
dicat. Pater mi.
probetur iob usq; ad
finem. ne desinas ab
homine iniquitatis.

Domine iniquitatis uo
cat. quem dicit iustum
p̄ omnib; supernē ad
testatione denuntiat.

Et quia multe ad huc
sub hac Indistricione
sub iuncta sunt. breui
ter ex primo trahit

currendo. Dicta eni^{141R}
quae grauitate caren^s.
Intente ex positione n̄
Indigent. Sequitur.

Qui cecidit super peccata
sue blasphemiam.

Accusat eum & pro pecca
tis flagella meruisse
& post flagella peccasse.

Longe uero aliter dñr
iudicat. quic & frustra
flagellatum insinuat.
et bono dupliciter post
flagella retribuit.
poenae enim debetur
culpa. non premium.

Beatus ergo iob. sine
culpa locutus ostendit.
quem post locutionē
premissae subsequitur.

Heliu itaq; quia pro dñi
defensionib; loquens.
de beato iob aliud quā
dñr sentit. quic si dum
proueritate uerba
multiplicat. auerita
te discordat. Sequitur

111^v
Interim constrin-
getur. & tunc ad iudicium
prouocet sermonibus suis dō.

Ac si diceret. Ex nō ad
sermone cognoscat. quia
nequequam diuinae exa-
minatione sufficiet. Et
quic arrogantes uiri. nō
solum student. Ineptae dice-
re. Sed & uic multae. uer-
sus qui turbine de illo fre-
quenter inferatur. Itur
helu haec rursum locutus
est. Omnis qui multae
loquitur. In locutione sua
semper incipere studet.
quatenus inchoatione
ipsa suspensor auditores
faciet. Et eo ad tenti-
us taceant. quo quic si
nouum ^{ab} auditore ali-
quid expectant.

Helu uero alia finient.
Alic incessanter exortit.
ut in mensam loquaci-
tas per sublunctae semp
Inicia continuet. Sequit.

Numquid equa tibi uideat
tua cogitatio. ut diceris
iustior dō sum.

Quic beatus iob iustiore
se dō non dixerat. Omnis
qui textum historiae legit
cognoscat. Sed ait. pro-
ponat equitatem con-
trame. & perueniat
ad uictoricem iudicium
meum. Uicem suam
uidelicet pensans. Et
causas percussione igno-
rans. Ut saepe iam dic-
tum est. pro diluendis
peccatis se crededit. &
non pro augendis meri-
tis flagellare. Et id
circo iudiciū suū ad uicto-
ricem peruenire confi-
sus est. quia culpam
in se pro qua debuisse
percuti non inuenit.
Quod quidem de illo &
dñs ad diabolum dixit.
Commouit time aduer-
sus eū. ut ad fligere eū
frustrare.

112
Quid ergo ad haec loquen-
do peccauit. qui uerbis
istis diuine de se & occulte
sententiae. & sic nesci-
endo consensit. Aut quid
ob est. si cetera tudine
ueritatis humilino iudi-
cio uerba nra superficie
tenus discrepant. quan-
do In cordis ^{cano} ei con-
pocognata concordant.

Humane aures uerba nra
aetia de iudicant. qua-
lia foras sonant. diui-
na uero iudicia aetia
ecc audiunt. quia se
Intimis proferuntur.
apud hominis cor se
uerbis. apud dm uero
uerba pensantur se
corde. Beatus ergo
Iob dum hoc ait se
ur. quod Interius dnr
dixit. omne quod locu-
tus est. tecto iuste Inte-
rius Intulit. quanto
pie ccb Inter-na sententia

non recessit. Quia uis ^{112.R}
propheticis spu repletis
meo quod ait. Proponat
aequitatem contra me
& perueniet ad iudicio
meum iudicium meum.
Intueri redemptoris nri
psentiam potuit. Ipse
enim qui est uirtus patris
& sapientiae. & sic et us
aequitas non Inconueni-
enter accipitur.

Unde scriptum est.

Qui factus est nobis ad
sepiencia & iustitia &
seificatio. Quia seili-
ce & aequitate quia dr
Iniquis fugientibus. Incar-
natam ostendendo
contra posuit eos pro-
tinus ccb Iniquitate
reuocauit. Et huma-
num genus eo In iudicio
antiquum ccb uersari u-
uict. quod equitate
di ccb uersante suis In-
neribus Inuenit. Sequitur ;

112^v
Dxisti enim non tibi placere
quod rectum est. uel quid
tibi proderit si ego pecca-
uero. Si totae libri series
cederentur. nihil eorum
beatum iob dixisse mon-
stratur. Sed arrogantibus
uix sicut & superius dixi-
mus habere hoc proprium
solent. ut dum in nimia
inuestigatione prodeunt.
& cum in uelendo menci-
antur. Et cum non possunt
reprehendere iuste quae
sunt. Reprehendant
menciendo quae non sunt.

Sequitur. Itaque ego respon-
debo sermonibus tuis. et
amicis tuis tecum.

Dicitur superioribus; quae si
beati iob culpabilia
uerba narravit. atque
ex eis sibi materiae lo-
quendi proposuit. Sed
uerbis sub sequentibus
forte acumine discutit.
hoc quod sibi addicendi

materia fallaciter fuerit.
& fortes quidem sunt
sententiae quae secuntur.
Sed beati iob personae
non congruunt. Tantoque
eum increpationis huius
telae non feriunt. quanto
contra eum iniuste mit-
tuntur. Sequitur.

Suspice caelum & Intuere.
Contemplare aethera
quod altior te sit. Si
peccaueris. quid ei noce-
bis. et si multiplicatae
fuerint iniquitatis tuae.
quid facies contra eum.
Porro si iuste egeris. quid
dones ei. aut quid de
manu tua accipias.

Quam uis beato iob. sci-
entia maiora nequa-
quam dici istae debuerunt.
uera tamen sunt quae
dicuntur. quod uideli-
ce & deo nec peccata nostra
noceant. nec bene-
gesta concurrant.

773 R

Unde subsequitur ad lucem
 homini qui similis tui est.
 nocebit impietas tua.
 & filium hominis ad luua
 bit iustitia tua. Sed hinc
 haec illud e sollerter in
 tuendum quod ait.
 Inspice caelum & Intuere
 contemplare ethera
 quod altior te sit.
 & enim dicens nimirum
 colligit. ut considerare
 debeat. quoniam minus
 do actione succ aut possit
 te ut noceret. quia alti
 tudine caeli atq; aethe
 ris prodesse uel nocere
 non possit. quam uis
 In caelo ut aethere
 possumus supernis
 potest teter accipere.
 diuinis semper obtutib;
 Inherentes. Ut cum
 angelicor sps longe ad
 huc a nob distere con
 spicimus. ipsi a creatore
 atq; dominatore spu

quanto distemur. Infe
 rior cognoscamus. corpo
 ream tamen celi aethe
 risq; materia hoc loco
 sentire nil obstat.

Nam si uigilanter exteriora
 conspiciamus. per ipsa ecc
 dem ad interiora reuo
 camur. Uestigia quippe
 creatoris nri sunt. mira
 opera uisibilis creature.

Ipsam namq; ad huc uide
 re non possumus. Sed
 locum ad eius uisionem
 tendimus. Sicut in his
 quae fecit miramur.
 eius ergo uestigia crea
 turam dicimus. quia
 per haec quae ab ipso
 sunt sequendo. imus
 ad ipsum. Unde pau
 ait. Inuisibilia eius per
 ecc quae factae sunt. In
 tellecta conspiciuntur.
 sempiterna quoq; eius
 uirtus & diuinitas.

Unde In libro sapientie

113^v scriptum est...

Per magnitudinem enim
creature & speciem potē
Intellegibiliter creator
uideri. Mentē enim
nr̄ae peccato suo exte
rius. per se necdum dī
sicut est Interius Inno
tescit. Sed dum factus
sue decur forcer propo
nit. quæsi quib; da notab;
Innuit. et quæ Intus sequa
mur ostendit. Ac miro
modo ipsis formis exte
riorib; nos ad Interiora
perducit; Innuit Inmen
sa admiratione quod ē
mirce haec exteriur.

ostendendo quæ n̄ est.
Hinc enim de sapientie
scriptum ē. Inuis osten
dit se illis hilariter.
et omni prouidentia
occurrit illis.

Uie quippe ad creatore
sunt. opera considera
ta creature. quædum

facta cernimus poten
tiam factoris miramur.
Inistis uis sapientia omni
nobis prouidentia occur
rit. quia factoris nob
uirtus Inquirenda pro
ponitur. In omne quod
mirabiliter factū uidet.
Et quo cumq; se uertit
animæ. Si uigilantē Inten
dit. Inisdem ipsis dīm In
uenit. per quæ reliqui.
Et usq; potentiam sc̄oz
rursum consideratione
cognoscit. quorū amore
deserit. et quæ per
uersa cecidit. per hæc
conuersa reuocatur.
Ubi enim lapsi sumus
ibi Incubimus ut surgem.
et quasi ibi surgendo
manum consideratio
nis fugimur. ubi pede
amoris lubrici corru
enter. Neglegendo
lacebamus. Quia enī
cebln uisibilib; p̄uisibilia

184
cecidimus. Dignum est
ut ad Inuisibilia ipsorum
sum uisibilib; Inntemur.
Ut quo casu cenima uent
ad Infimae. Et gradu. re
uertatur ad summa
atq; eisdem quib; corrumpit
pessib; surgat. Dum sic
dictum e. Ille nos ad
dm bene considerate
reuocant. quae nos ab
eo male electa diuiter;

Heliu itaq; ut uim consi
derationis amouerit.
atq; ex corporeis reb;
ostenderet. quomodo sit
homini excelsior de
bene Intulit.

Suspice celum & Intueere.
contemplare ethera
quod celtior te sit.

Ipsis enim reb; creatis
atq; corporeis cognosci
mus. quantum a crea
toris nri sublimitate
distemur. quia per
omne quod cernimus

esse humiles ad mone
mur. Ut quesi quaedam
sit lectio mentis nrae.
species considerate
creature. Dicat ergo.
Suspice celum & Intueere.
contemplare ethera.
quod celtior te sit. Si
peccaueris. quidei noce
bis. & multiplicatae
fuerint Iniquitates tue.
quid facies contra eu.
Porro si iuste egeris.
quid donabis ei. aut
quid de manu tua accipiet.

Ne si diceret. Ex ipsis
creaturis Intellege
quos celtiores esse cor
porecliter uider. quan
tum a diuine potentie
sublimitate distunge
ris. atq; ex hac tua
consideratione collige.
quia dm nec bene uiuen
do ad iues. nec rursu
mclis actionib; greeues.
Siuero sic superius diximus

In caelo uel aethera
 supernae potestatis
 accipimus uerbis istis
 helu considerare ammo
 na. Ut quae ipsi angelici
 sps creatoris nri poten
 tiam plene contemplare
 non possunt. De quib;
 tamen certum e. quae
 nob eo ipso celtiores sunt.
 quo lepsi In Infimis non
 sunt. uidelicet colligamus.
 quento do Inferiores
 existimus. qui & iam crea
 turis sublimib; sed lon
 ge illi Inferiorib; subla
 cemur. Ac si diceret.
Uide quantum a diuina
 celsitudine separaris.
 a cuius potentia. & iam
 ille potestatis humili
 tate contemiscunt.
 quae te In mensa subli
 mitate transcendunt.
 Et quanto ipse summo
 Inferiorer. qui Inferio
 rem te esse & iam

Inferiorib; dephendis.
 ostendens uero summa.
 reducte eed aequiclia
 atq; ait. Homini qui
 similis tu est. nocebit
 Impietas tua. Et filiu
 hominis eed luucebit
 Iustitia tua.
Humana Impietas ei
 nocet. quem per uerten
 do Inquinat. & rursu
 eum eed luuat nra Iusti
 tate quem a prauis actio
 nib; mutat. Nocere
 enim uel luuere nesci
 unt. ea quae uel a bo
 no corrumpi. uel a
 malo eo ledi uel luua
 re nequeunt. quo esse
 lam Incommutabilis
 acciperunt. Sed con
 siderare haec nequeunt.
 qui terrenis desideriis
 Implicantur. Sparsis
 enim foris mentib; ad
 semet ipsos redire dif
 ficile est. quia praua

115R

tanerac semel captor. ab
 tanto delectabiliter te
 nent. quocento In eis omne
 quod libuerit licet. nullis
 quippe discipline muris
 obuiat. qui constringat.
 nullae retributionis pro
 spiciatur poena. quae ter
 reat. Sed clausis oculis
 cordis. eo animae precipita
 tur In infimis. quod ob
 scuratur a summis. Et
 tanto securius mala
 temporalia penetrat.
 quocento durius bonae
 terrena dispercet.
Sed istae reproborum ne
 quitia tritare more
 electorum uitam. quasi
 grana a pedibus sepa
 rant. premit & purgat.
Mali enim. bonos magis
 ab hulus mundi deside
 ris expediunt. dum ad
 fligunt. Quia dum mul
 te eis hic uiolenter In
 gerunt. festinare illos

ced superna compellunt.
Quod bene israelitico
 populo. moysi uocante
 & pharao regis seuiente.
 signatum est. Tunc nae;
 moyses ad uocandum
 missus est. cum iam pha
 rao duris operibus. ad p
 mendum fuerat excitatus.
 Ut israelitarum men
 tes. aegyptum de formi
 ter Inherenter. alior
 dum uocare. quasi trahere.
 alior quasi Inpel
 lere. dum seruire. Et
 plebs In seruitio turpiter
 fixa. uel pro uocata
 bonis uel malis In pulsa
 moueretur. Hoc cota
 die cogitur. dum predi
 catur caelestibus. premis
 seruire In electis repro
 bi. permittuntur. ut
 ad si re promissionis
 terram uocati. scire
 negligimus. pressuris
 sedam seuientibus In pellamur.

Atq; haec egyptus uideli
 c& uitae praesens quae nos
 obpressit blandiens ad
 huc praesens. Et quae
 dum fouet seruitutis iugo
 conterunt libertatis
 uiam dum cruciatu sus
 tentat. Haec itaq; cau
 se est. quod ceteri In iustis
 iusti sinuntur ceteri fligi
 ut scilicet dum futura
 audiunt bona quae cu
 piunt. patiuntur etiam
 mala praesentia quae
 per horrent. Adq;
 ad faciliorem exitum
 dum amor prouocat
 cruciatur impellat.
 Unde heliu eisdem labo
 res electorum subpres
 sionibus reproborum
 & sequens ait.
 Propter multitudinem
 calumniatorum clama
 bunt & etulabunt prop
 ter uim brachii tyrannorum
 Calumniatores recte

dicere possumus omnes
 Iniquos. Non solum qui
 exteriora bonae rapiunt.
 Sed etiam qui malis suis
 moribus & uitae reprobis
 exemplo. Interna nostra
 dissipare contendunt.
 Illi namq; ecce quae nobis
 extra sunt. Inuadere
 ambiunt. isti nos periculi
 interioris quaerunt.
 Illi amore rerum. isti
 non cessant odio se uire
 uirtutis. Illi inuident
 quod habemus. isti
 quod uiuimus. Illi stu
 dent rapere bona exte
 riora quae placent.
 isti sectantur interiora
 bonae dissipare quia
 displicent. Quanto
 igitur morum uita a re
 rum distat substantia.
 Tanto grauior calom
 niatorum est. qui male
 uiuendo uim nostris
 infert moribus quam

116 R

qui uiolenter oppimen
do. damnare Ingerit reb;
Nihil iste de nra sustenta
tione subtraxit. sed ex
pla nob perditionis appo
sunt. Eo ergo grauiore
calomniem Intulit. quo
quietum cor In tempta
tione commouit. quie
tis nequaquam nob actio
nis sue opera persuasit.
pugniam tamen tempta
tionis Ingressit. Graue
tgitur de uitae eius calom
niam sustinemus. quia
nimirum Intur patimr
quod cum labore uinea
mur. Et quia In hoc
mundo abundat ^{multitudo} maloz
quae crucia. Recte
dicitur. Propter
multitudinem calum
niatorum clamabunt.
Quia ecc quae uerbis sua
dere non ualent. Ex
torquere non nuqua
suum effrenatis uirib;

student. Apte sublungit.
Et etulabunt. propt
uim brachii tyrannoz.
Quisquis enim male uiue
re suo nos exemplo con
pellit. adhuc In nobis
uoce calomniatoris
utitur. quisquis uero
peccatum succdens. & ia
ut terrenor appetit.
Iam contra nos brachio
tyrannidis seuit.
Aliud e enim uitia succde
re uiuendo. Aliud
lubere terrendo.
Dum ergo exempla male
actionis aspiciamus.
quasi uel huc strepidu
calomniatoris audimz.
Dum uero uim peccare
cogimur. Iam tyrannu
In corde sustinemus.
Sed robustorum men
tes. In do In mobiliter
fixe. Tenent ista dispi
ciunt. quanto cernunt
quod contra pcepte

116^v
conditoris excreseunt.
Et aeternitatis quippe
premiis prestolantes
uires exceduersitate ab;
sumunt. Quia crescente
pugna gloriosorem sibi
non ambigunt manere
uictoriam. Sicutque
electorum desideria
dum premuntur. ceduersi
tate proficiunt. Sicut
ignis flatu premitur
ut creseat. Et unde qua
si extingui cernitur. In
de roboratur. In eo namque;
ostendimus quanta ad
dm cupiditate flagra
mus. Sinon solum ced
eum per tranquilla
& mollia. sed etiam per
aspera & dura transi
mus. Hinc nemque pro
pheta ait. Qui pferet
pedes meos tetra cerui;
Cervus enim cum mon
tium iugis transcendit.
quaeque obiciunt sentibus;

In ligata dato salto trans
greditur. Et absque ullo
kursu sui obstaculo. In
superioribus eleuatur.
Ita etiam electorum men
tes. quaeque sibi in hoc mun
do obistere atque obuiare
conspiciunt. Contempla
tionis saltu transcendunt.
& more ceruorum dispec
tis terrenarum reru
sentibus. In superna seue
hant. Hinc rursus dicit;
Et in domo meo transgredi
ar murum. Murus
quippe est. omne quod
tanerum nro obicitur. ne
ced eum qui diligitur
transicitur. Sed murus
transgredimur. Cum
pre amore superne
patris. quaeque in hoc
mundo fuerint oblata
calcamus. Hinc per
eundem propheta
cessanti anime dnr dicit.
Exaudi uice in abscondito

tempestatis. probante
apud equeem contradic
tionis. Absconditum quip
pe tempestatis. Cum
In corde contrito cogita
tionum temptantium
fluctus Intumescunt.
Cum contra amores sci
studia curarum secula
rium se tumultus Includunt.

In abscondito ergo tem
pestatis auditur. quia
clamor deprecantis est.
haec ipsa fluctuatio tri
bulationis. quia uero
omnino non desunt.

Qui bona quaerenti
bus succedere per uer
sa molientur. Aquae
contradictionis sunt
populi resistentes. Et
quia tunc probatur
desiderium. cum aliqua
ei aduersitate resisti
tur. Recte dicitur.

Probante apud aqua
contradictionis.

117R
His itaque uirtutum uisibus
robusti & aduersitate
proficiunt. Sed Infirmi
saepe In desideris suis.
si quae eis fuerint & ad
uerso oblectate. languescunt.

Et cum uelida tribulatio
ne pulsantur. pusilla
nimitate deficiunt.

Unde heliu beato iob pba
pusillanimitatis In pin
gens. premissis maloz
obpressionibus Infirmoz
mox pusillanimitatis
& sequitur dicens.

Et non dixit. ubi est dr.
qui fecit me.

Mos sacre scripture e
ut ad singularem numero
ad pluralem subito
trahat. atq; a plura
lem sepe ad singulare
uertat. Unde heliu
cum diceret. clamabunt
& etulabunt. nequa
quam subdidit. Non di
xerunt ubi est dr;

¹¹⁷
A pluricli quippe numero
in singularem ueniens.
ad personam subito in
firmi unius cuiusq; tran
siuit. fortasse quia a
singulis melius recognos
citur. quicquid de eis
singulariter auditur.
ut ^{ad} cor suum quisq; rede
at. & in semetipsum hoc
quod de uno quoq; dicitur
reprehendat. Singu
larem igitur numero
tenuit dicens. Non dixi
ubi est dñs qui fecit me.
Quis quidem enim aduersi
tatum tribulatione
frangitur. a quo fac
tus est minime contem
platur. Nam qui quod
non erat fecit. factus
sine gubernatione
non deserit. & qui
benigne hominem con
cedit. nequaquam
cruciare in iuste per
mittit. Nec sinit

neglecte perire quod est.
qui hoc & iam quod non fut
curauit ut esset. Cum
ergo causam tribula
tionis nr̄e requirimus.
& fortasse tardius in
uenimus. Est ista con
citate ratio quod nihil
in iuste patiamur. quasi
dō auctore sumus qui
non sumus. dō regente
non adfligimur in iuste
qui sumus. Sequitur.

Qui dedit carminum in nocte.
Carmen in nocte est.
Læticia in tribulatio
ne. quia & si pressu
ris temporalitatis
adfligimur. Spe iam
tamen de aeternita
te gaudemus. Car
minum paulus in nocte
predicabat dicens.
Spe gaudentes in tri
bulatione patientes;
Carmen in nocte dauid
sumpsit. qui dicebat;

118R

Tumihū es refugium a
 pressurā quā dē circum
 dedit me exultatio mea
 redimeme a circūdan
 tibus me. Ecce de nocte
 pressurā nominat. et
 tamen liberatorem suū
 inter angustias exultatio
 nē uocat. foris quidem
 noxerat in circumdatio
 ne pressurē. Sed intus
 carminis resonabat
 de consolacione laetitiae.

Quic enim ad aeternae
 gaudii redire non pos
 sumus. nisi per tempora
 licet detrimenta. Totae
 scripture sacre inten
 tio ē. ut spe inuenienter
 laetitiae nos inter haec
 transtura corroboret.

Unde esechiel propheta
 librum se accepisse
 testatur. In quo scrip
 ta erant lamentatio
 nes. carmen. et uae.

Quid enim librum hoc.

nisi diuina eloquia figu
 rantur. quae qui nobis
 lacrimas luctusq; preci
 piunt. lamentationes
 in eo scripte referunt.
 Carmen quoq; & uae conti
 nent. quae sic de spe
 gaudium predicant.

Ut praesenti tamen pressuras
 atq; angustias indicant.

Carmen & uae continent.
 quae & si illuc dulcia
 appetimus. prius ne
 cesse ē. ut amara tole
 remus. Carmen & uae
 discipulis predicabat
 dominus cum dicebat.

Haec locutus sum uobis.
 ut in me pacem habea
 tis. In mundum pressurā
 habebitis. Ac si cepte
 diceret. Sit uobis de me
 interius quod consolando
 reficiat. quia erit
 de mundo exterius. qd
 seuiendo grauiter
 premat. Quia ergo

In firmur quiq; cum pre-
mitur. ab ipse gaudii
nimice pusillanimitate
lassatur. Et dum forcer
ad uersa tolerat. In tag
obliuiscitur quod gaudie-
bat. bene dicitur.

Non dicit ubi ē dī qui fecit
me. qui dedit carmine
In nocte. Si enim iste
diceret. uim quem pati-
tur temperaret. Et p̄
hoc quod mensuram
intur quæreret. id quod
forcer transitorium
sustinet. Et si Intolera-
bile non estimaret. Sēḡt

Qui docet nos sup̄ lumina
terre. Et super uolu-
cres celi erudit nos.

Iumentis terre sunt
qui usu uite carnalis
Inic appetunt. Uolu-
cres uero celi sunt. qui
superbe curiositate
sublimis per scrutant̄.

Illi uiuendo se deponunt.

In fra quem sunt. isti
Inquirendo se eleuant
ultra quam pos sunt.

Illor In infimis uolunt
delect carnis. istor quasi
In superiorib; erigit
libido curiositate.

Illis per sacra eloquie
dicitur. Nolite fieri
sicut equus & mulus In
quib; non est intellectus.
istorum superbos labor
In crepatur dū dicitur.

Altior te nequesieris.
Et fortior te neseru-
tatur fueris. Illis dicit̄

Mortificate membra
ura quae sunt super
terra. Fornicatione.
Inmunditiam. libidine.
Concupiscentia mala.

Istis dicitur. Nemo uos
decipiat per philoso-
phia & inanem falla-
ciam. Docet nos h̄c
dī super lumina terre
& uolucres celi. quia

dum hoc ^{qd} sumus cognoscimus.
Nec carnis nos infirmitates
delectat. nec superbiam
spiritus leuat. nec defluen-
do humis subicimur.

Nec superbiendo de subli-
mibus inflamur.

Qui enim lebetur carne
lumentorum appetitu
prosterntur. qui uero
ex tollitur mente more
uoluerum quiesci leui-
tatis pennae subleuat.

Sed si uigilanter inten-
ditur. ut & mentis
humilitas. & carnis casti-
monia teneatur. cito
cognoscimus. quia alte-
rum custoditur & al-
tero. Nam multis sepe
superbia luxoria semi-
nerium fuit. quia dum
eos spiritus quiesci in alto
erigit. caro in infimis
mersit. Hi enim secte-
to prius eleuantur.
sed post modum publice

corruunt. quia dum ^{719R}
oculis intumescunt
motibus cordis. aperis
cadunt lapsibus corporis.
Sic sic elati iustitiam fuerant
retributione feriendi.
ut quia superbiendo
se hominibus preferant.
Luxuricando usque ad lu-
mentorum similitudi-
nem deuoluantur.

Homo quippe cum in ho-
nore esset non intelle-
xit. comparatus est
lumentis insipientibus
& similis factus est illis.

Quiesci scientie enim
illos in altum penna
subleuauerat. de quibus
paulus hoc quod supe-
rius protulimus dice-
bat. Quia cum cog-
nouissent dominum. non sic
dominum glorificauerunt
aut gratias egerunt.
sed euauerunt in
cogitationibus suis;

^{119^v}
Quomodo autem In lumen
torum aut plus quam
uoluptate ceciderunt.
Subdedit dicens.
T recedit illor dñ In de fide
ria cordis eorum In In
munditia. Ecce caro
mer sit. quos scientiae
superbie subleuabit. Et
a uolatu uolucrum ultra
appetuum lapsi sunt
lumentorum. atq; Inde
prostrati sunt. unde sup
se ire uidebantur.
Curandum itaq; ē & om
nia custodia mensa sup
bie tumore seruanda.
Non enim ante oculos di
uacue trāns uolent
cogitationes nr̄e. Et
nulla momentate tempo
ris per animum tran
seunt. Sine factu retri
butionis. Intur ergo
uidit dñ quod mentem
eleuat. Et idcirco fo
r̄is permittit In ualescere

quod deponit. Intur
prius extollitur. quod
for̄is post modum luxū
re corruptionem feria
tur. Occultae uidelicet
culpam sequitur apte
percussio. In dñs extero
rib; Interna puniantur.
& cor publice corruat.
quod latentē tumebat;
Hinc quippe per os eae
contrae israhelitar dicit.
S p̄r fornicationis In me
dio eorum. & dñm non
cognouerunt; qui ut
ostenderet quod causa
libidinis & culpa pro
rūperet elationis. mox
subdit dicens. Et
respondebit arrogien
tiae isrl̄. In faciem eius;
Ac si diceret. Culpa que
per elationem mentis
in occulto latuit. per
carnis luxurice In apto
respondit; Proinde
per humilitatis custodia

seruandec est munditia
 castitatis., Si enim pie
 sp̄r sub dō premitur
 caro inlicite super sp̄m
 non leuatur., Habeat
 quippe sp̄r commissum
 sibi domiūm carnis. Si
 tamen sub dō recognos
 cit iurē legitime serui
 tutis., Nam si auctorem
 suum superbiendo con
 temnā. iure & a sublec
 ta carne proelium susce
 pit., Unde & ille primus
 Inoboediens. mox ut sup
 biendo peccauit. puden
 dec contexit., Quia enī
 contumeliam sp̄r dō
 intulit. mox contume
 lia carnis Inuenit.
 Quia auctori suo esse
 subditus noluit. ius sub
 ditae carnis quicm rege
 bat amisit. Ut se ipso
 uidelicet Inoboedientie
 sue confusio redunda
 re. et superatur diceat.

quid elatur amittit;
 Nullus est qui post quā
 superna a poetere cepe
 rit. Si carnis uoluntate
 prosternitur. Tunc se
 uictum iudicet. Cum apte
 superatur., Si enim ple
 rumq; uirus libidinis.
 de radice nascitur ela
 tionis. Tunc caro uicit
 cum sp̄r latenter intui
 mescit., Jam tunc animic
 per originem culpae.
 In lumentorum petu
 lantia cecidit. Cum
 efferendo se more
 uolucrum. ultra quā
 debuit euolauit.
 Hinc est enim quod lon
 ga continentia repen
 te soluitur. Hinc quod
 plerumq; & usq; ad se
 nium uirginitate ser
 uata uiciatur.,
 Qui enim negligitur
 humilitas cordis. Rec
 tur iudex dispōit & iem

Integritatem cor-
poris. Et quandoq; per
aptum malum reprob;
adnuntiat. quod dudū
reprob; In occulto tole-
rabat. Nam qui diu ser-
uatum bonum subito p-
dedit. apud sem& ipsū
Intus alium malum te-
nuit. & quo aliud su-
bito erupit. per quod
ab omnipotente dō
& iā tunc alienus exa-
tit. quando se ei per-
mundiciā corporis
In herere monstravit;
Quia h̄itur mentis ela-
tio & pollutione per-
trichit carnis. repro-
bum cura uoluat uolu-
crum & petulantia
mergitur lumentoz.
S̄cī uir̄ autem ne appe-
titu bestialē ad luxu-
rie uoracitatem de-
uoluantur. Sollicite
cogitationes mentis

a superbie uolatu custo-
diunt. Ac ne infima
decipiendo corrucit.
omne quod sublimiter
sapiunt. humiliter p-
munt. Recte itaq;
dicitur. Qui docet nos
super lumentes terre.
& super uolucres caeli
erudit nos. Subau-
dit hoc quod non dixit.
Hoc itaq; quod lumentis
& uolucris ante cellit
eum. Non dicit In tri-
bulatione memorari.
Ac si dicerit. Infirmus
quisq; id circo nequa-
quam semp turbatio-
ne corroborat. quia
& tranquillitate non
temperat. Et ideo
nescit ad uersa tole-
rare. quia constitu-
tus In prosperis cogita-
tione se non nouit
Ad uolatu uolucrum
premere. nec carnales

motus a lumentorum
Incluiuae subleuere.,
Sed hoc beato iob tanto
inconuenienter dicitur
quoniam utraque inter
altam & infimam mirabiliter
temperatur., Quod qui
dem Intellegi & iam aliter
potest. Qui docet nos
super lumentem terrae.
et super uolucres caeli
erudit nos. Nam sic
lumentorum uocabulo
signatur uita hominum
carnis ad huc motibus
subditorum. Itaque appella
tione uolucrum figu
ratur elatio spirituum
superborum. ut plures
quidem terreni homines
per uolucres uero de
monice designentur.,
Unde cum semina luxta
uiam dñs dixit cecidisse.
Sub luxta. Uenerunt
uolucres. et comederunt
etc. Nimirum per uolucres

121R
significans. aereas potes
tates. Scilicet autem uiri quia
nec infimae hominum ex
empla appetunt. nec rursus
demonia subtilitate fal
luntur. Super lumentem
terre & super caeli uolucres
uirtute eruditionis secre
cunt. Super lumentem
terre docti sunt. quia quic
quid in imis potest ambire
dispiciunt. Super uolucres
caeli quoque eruditi sunt.
quia omnes in mundorum
spirituum insidias compre
hendunt., Super lumentem
terre docti sunt. quia
nihil in hac uita quod pre
terit quaerunt., Super
uolucres caeli eruditi sunt.
quia potestates aereas.
quae ad huc per carnis
infirmitatem tolerantia
uite meritis calcant.,
Paulus licet super lumentem
terre eruditus fuerat
dicens. Multi enim ambulauerunt.

121^v
Et p̄culo post. Quorū
finis interitur. quorū d̄r
uentur. & glorie incāfu
sione eorum. qui terrena
sēpiunt. Nostra autem
conuersatio in cælis est.

Et rursum super uolucres
cæli eruditam se nouerat
cum dicebat. Nescitis
qm̄ angelos iudicabimus.
Sub se lumenta cerne
bit. quia uidelicet inter
ra cælū huc positus. calca
bet mores hominum
qui in firmis conuersant.

Et rursum uolatum uolu
crum meritorum digni
tate transcendit.
quia subitōres caelestia
iudicaturum se cenze
los non ignorabat.

In illis in mundorum in
fima. In istis superboꝝ
summa calcabat.

Mentes quippe scōrum
transitoria cuncte
dispiciunt. & sub se

læbi quicquid superbit.
quicquid preterit con
templentur. Et quasi
In quodam rerum uera
ce constituta. Tunc sibi
omnisc sub se conspici
unt. quicquid semet ipsas
uerius auctori omnium
subdunt. Atq; inde cunc
ta transcendunt. unde
creatori cunctorum.
uera se humilitate pro
sternunt. Dicat ergo.
Qui docet nos super lumina
terræ. Et super uolu
cres cæli erudit nos.
Ac si diceret. In firmis
pusilla uirtute uidetis
iste non dixit. Et id
circo eū cælū uersitatis
temptatio perculit.
quia tranquillitatis
tempore. haec cuncta
transcendunt. nulla
perfectione supera
uit. Huius enim uite
ad uersa n̄ porritera.

H

F 311

si perfectionis merito
& sic secunda calcare.

Sequitur. Ibi clamabunt
& non exaudietur propter
superbiam malorum;

Ibi uidelicet in tribulatione
ut e contra de gaudio scriptum est.
Fili seruatorum tuorum habitabunt
ibi. Sed uidetur incertum utrum dicat
propter superbiam malorum non exaudietur
an propter superbiam malorum clamabunt.

Intellegi autem melius
potest. Si non exaudire potuit
propter malorum superbiam quam
clamare referuntur.

Nam quod propter malorum
superbiam clamabunt. Super^{ra} item
dictum est. ^{hoc} eo uero quod
dicitur. Propter uolentorum
multitudinem clamabunt.

Aliquid ergo nobis hoc uersus
Innotuit. quod paulo subtilius
ad tendatur. quia sepe oppressi quidam
clamauerunt. & se quidem merentur
exaudiri. Sed tamen eorum desideria
propter opprobrium superbiam
differuntur; Iustus quippe dominus
& suos permitit temporaliter
opprimi. et uolentorum
malitiam nequiter auget. Ut dum
horum uitae in purgatione terretur.
illorum nequitiae consummetur;

Plerumque uero accedit. ut iusti
in tribulatione deprehensi. Super
num solacium temporaliter percipient.
quod tamen non temporaliter implorant.
Saluati enim non propter se. sed
propter aduersariorum

salutem concupiscunt
 ut dum illos omnipotens ab
 Inmensis periculis facta
 quodam miraculo libe-
 rat. uirtutem suam ipsi
 se & uiam persecutoribus
 Innotescat. atq; Inde
 aduersarios redimat.
 Unde suos temporale
 saluat. Sicut propheta
 quoq; uocem martyris
 suscipiens ait. Propter
 Inimicos meos eripeme.
 Ac si diceret. Propter
 me quid est eripe de
 temporale tribulatio
 ne non appeto. Sed
 tecum eripe propter
 aduersarios concupis-
 co. Ut dum mea uita
 saluatae mirabiliter
 cernitur. ipsa miracu-
 lorū uisio Inimicorū
 duricia conuertat.
 Sicut ergo sepe dñs
 suorum uita tempo-
 rale p̄ inimicorum

conuersatione eripit.
 Itaque sepe suorum uoces
 propter damnatione
 persequentium non
 exaudit. Ut uidelicet
 Inde reatum suum co-
 mulent. unde p̄cedu-
 isse se nequit gaudere.
 Nam qui In uisibilia dispi-
 ciunt. moueri non nu-
 quam uisibilis miracu-
 lis possunt. Sed idcir-
 co cum iustis plerumq;
 nil mirum uisibiliter
 agitur. quia eorum
 aduersarii In luminas
 In uisibiliter non meren-
 tur. Dicatur ergo.
 Ibi clamabunt & non
 exaudiet propter sup-
 bia malorum.
 Ac si diceret. Reatus
 opprimentium audire
 uoces prohibet oppres-
 sorum. nec eripiunt
 uisibiliter iusti. quia
 saluare n̄ merentur

In iusti, Unde rursus
 per propheta dicitur,
 Cum uiderit sapientes
 morientes simul Insi-
 piens & stultus peribunt,
 Quos enim uisibiliter mors
 conspiciunt. In uisibile
 uiuere posse n̄ credunt.
 Violenter quiq; In dete-
 rius deficiunt. unde
 contra uitae innocentia
 exterius conualescunt.
 Tantoq; illos Intima ue-
 ritas a se foras eicit.
 quanto eos contra suos
 temporiditer quod uo-
 lunt posse p̄mittit;
 quisquis itaq; bonoru
 uitam persequitur.
 tunc pelore ultione
 damnatur. cum nulla
 ei aduersitate resis-
 titur. Et tunc fortio-
 res ire periculis sub-
 iacet. Cum prospere
 peragit quod nequit
 concupiscit; quidelicet

uindictae superni iudi-
 cii. ad futurum eum sup-
 pliciae seruando dese-
 runt. cui hic. In medio ob-
 uicere contempsit.
 Hinc enim per propheta
 dñs dicit. Dimisi illos
 secundum desideria cor-
 dis eorum & ibunt In
 uoluptatib; suis.
 Hinc rursus dicitur.
 Non est uirge dī sup illor.
 Hinc etiam de ipso eoz
 capite scriptum est.
 Faciet & prosperabit;
 Hinc rursus de eo
 dicitur. Et dolus In
 manu eius dirigitur.
 In manu quippe anti-
 cristi dolus dirigitur
 quic In hoc quod con-
 trarie bonus proposue-
 rit. Implere tempo-
 recliter nulla aduer-
 sitate prepeditur;
 Hinc rursus per salomo-
 nem dicitur.

123^v
Pro speritate stultorum
perdetur illorum. Manifesta
ergo perditionis Indici-
um est. quicquid affectu
iniquitatis; subsequens
fauet affectur. Et nulla
contrarie actus in peccat.
quod mens per uersa
concepit. Nam saepe
prauorum hominum
dum terdantur uota
mutantur. & dum diffi-
cultate perfectionis
sentiant. Rectum male
actionis agnoscunt.
Et quibus prius in uirtus
contra dicitur uiolentem.
post modum hoc quod
conceperunt auer-
santur. Quia igitur
midos cum deserit dominus
prouidere permittit.
& unde superbiorum
nequitia perficitur.
Inde humilium longa-
nimitas consummat.
Dicatur igitur recte;

Ibi clamabunt & non gau-
diebunt propter superbiam
misorum. Sequitur.
Nec enim frustra audiet
deus & omnipotens singu-
lorum causas intuetur.
Notandum quod duo sint
distinguitur. quicquid clamante
non frustra audit. et
tamen quod patitur
respicit. Et gaudio
uocem ^{uocem} demulat. et
quod unusquisque tolerat
non ignorat. Nemo ergo
qui terdatur auditur cre-
dat quod superna cura
neglectatur. Saepe enim
nostra desideria quae cele-
riter non fiunt gaudi-
untur. Et quod implete
concrete perimus. Scilicet
melius terditate pro-
speratur. Saepe uox
nostra eo perficiuntur
quod differunt. Et cum
superfide tenus peritio
neglectatur. uota nostra

altius incogitationum
 radice complentur.
 Sicut & semine messium
 gelo pressis solidentur.
 Et quod superficiem terredi
 us exiunt. eo cecidit fru
 gem multipliciore con
 surgunt. Desideria
 itaq; nra dilatio^{ne} & ten
 duntur ut proficiant.
 proficiunt. ut ad hoc quod
 precepturum sunt conua
 liscant. Exercitentur
 In certamine. ut in celo
 rib; comulentur p̄muis
 In retributione. Labor
 protrahitur pugnae.
 Ut crescat coronae uicto
 riae. Suos ergo dñs
 cum uelociter n̄ exaudit.
 quo repellere creditur
 trahit. Internus quip
 pe ē medicus & peccatorū
 In nobis contagia quae
 In esse medullis repro
 bect. secat. Et quo uoces
 egri audire dissimulat.

eo egritudinis finem ^{124R}
 procurat. Hinc prophe
 tae ait. Clamabo per
 diem & non exaudies. &
 nocte & non ced Insipien
 tiam mihi. Ac si diceret.
 Nequaquam mihi ced Insi
 pientia proficit. quod
 die ac nocte clamante
 me continue non exau
 dis. quia unde me In te
 porale tribulatione
 quiesi deseris. Inde ad
 aeternam sapientia
 plur erudis. Hinc & a
 dicitur. Ad lutor In
 oportunitatib; In tribu
 latione. Tribulatione
 quis pe^{dit} dicitur. oport
 unitatis premisit. quia
 saepe & tribulationem
 Interemur. & tamen
 opportunum n̄ dū est.
 ut ced desiderium erep
 tionis ad luemur.
 Dicat ergo. Neq; enim
 frustra audiet dñs.

& omn̄p̄r singulorum
 causas Intuitur. Sed
 quicq; plerumq; n̄ nulli
 & ipse ad litorum t̄cedi
 tate fringuntur. apte
 sublungitur. Etiam
 cum dixeris non conside
 rat. Iudicare cor in illo
 & expectat eum.

Tostasse enim dum cla
 mor n̄r quicq; negligit.
 Spes quæ cordi inerat
 In firmatur. & superna
 ad litoria de futuro
 credimus. quia tardius
 In petramur. Ac poene
 Inconsiderata dō esse
 In gemiscimus. quæ In
 ulta ~~tolera~~ tolera
 mus. Sed cum ista nos
 desperationis procella
 conturbat. Concussa
 mens citius In portum
 perisse conlocat. Si
 causas s̄ces cum dñō
 subtiliter pensat. Si
 boni eius ad memoria

reuocat. Si mala quæ
 boni eius reddidit. apud
 semet ipsa callide non
 securat. Si perpendit
 quid habeo iuste meru
 it. & quid clementer
 accepit. Si uitam suam
 uicaciter discutit. Si
 ante dī oculos omne quod
 agit examinat. semet
 ipsam sibi met non ab
 scondit. Si facta se que
 non erat meminēt. Si
 In luminatam se atq;
 subleuata quæ In te
 nebris lacebat agnos
 cit. Haec ergo In semet
 ipsam cuncta recoli
 gens. dum bona accep
 ta considerat. aduer
 sa quæ tolerat n̄ accu
 sat. Nec desperatione
 frangitur. quæ tantoꝝ
 munerum consolatio
 ne roboratur. quia
 spem de futuris rece
 pit. dum transactū

125R

beneficentia recognoscere.
 Dicat itaque: **Q**uoniam cum
 dixeris non considerat
 iudicare cor meo expec
 tans eum. **A**c si dixerit.
Cum idcirco deum considera
 re non creditur. quia
 tunc de miseretur. In tanta
 cogitationis Ingrederet.
 atque illic coram eius oculo
 rum causae tuae iudicium
 suscipe. Et quae ipse
 uiuendo contulisti. uel
 quae misericorditer
 per te epistola discernere.
Et tunc ad spei fiducia
 redit. dum bonae tunc
 benignitatis erubescit.
 quatenus inter aduer
 sa fidenter exspectat.
 quem & post delicta
 propitium recoler.
Speranda enim fuerant
 superna ad litora
 etiam si nulla beneficia
 precersissent. Sciendum
 quia deum hominem que

benigne concedit. Inique
 non spernet. Pensandus
 est igitur. quanta est
 periculi transacta mu
 nera cernere & futura
 desperare. Quanta est
 periculi. In hac procella
 tribulationum. despera
 tionis naufragio frangi
 mur. quae ad portum
 spei. uel ut Inmensis
 funibus. praeteritis donis
 ligemur. Dicat itaque
 recte. **J**udicare coram
 eo. & exspectans eum.
Nam qui semetipsum
 coram deo non iudicat.
 eum dum ad fligitur.
 non exspectat. Culus
 enim bonae praesens
 dissimulat. ad litora
 sub sequi posse dispe
 rat. Et cum praeteritorum
 obliuiscitur. & sic sub
 re quanta uel largitate
 fraudatur. Sed ecce
 dum nos ad fligitur.

dum consolationis gra-
tiam longanimitate susti-
nemur. michi peiores pro-
rumpunt. atq; eo Iniqui-
tatis excozatione pro-
ficiunt. quo sine uerbere
relinquuntur. Et tunc
omnis dñs peccantes mise-
ricorditer expectat.
tempus ad penitentiam
tribuit. quod non con-
uersis ad gravioris rea-
tis testimoniū uerac.
Patienter iram retinet.
quem quicquidq; Intra-
cabiliter effundit.
Unde apte sublungitur.
Nunc enim non Infert
furorem suū. nec ul-
ciscitur ualde scelus.
Qui quippe dñs tolerat.
quia In perpetuum
diemnat. & furorem
nunc Inferre dissimu-
lat. quia effundendo
sine fine In posterū
seruat. Electorum

namq; est hic conteri.
Ut ad premia debeant
eterne hereditatis
erudire. Nostri est
hic conteri. ut ad pre-
mia debeant eterne
hereditatis erudire.
Nostri est hic flagella
percipere. quib; serua-
tur de eternitate
gocudere. Hinc enim
scriptum ē, Flagellat
omnem filium quem
recepit. Hinc ad Io-
hannem dicitur.
Ego quos amo arguo
& castigo. Hinc petrus
ait. Tempus ut Inci-
piat iudicium de do-
mo dñi. Ubi mox ad-
mirando sublungit.
Si autem primum a nob
quis finis eorum qui
non credunt dñi euan-
gelio. peccate quip-
pe nequaqua diuina
se ueritate inulta

126R

remicnere permitte.
 Sed ira iudicis nric hic cor
 ruptione Inchoat. ut In
 reproborum dam natio
 ne conquiescat. Tant
 ergo nunc reprobi. et
 uoluntatum suarum de
 siderie Inultae Iniquita
 te consumment. Atq;
 eo temporalia flagella
 non sentiant. quo ae
 terna eor supplicia se
 pestiant. Bene aute
 eorum Inultae nequicia
 cam peccante signata
 est. Cui pater dicitur.
 Maledictur canaan puer
 Seruus erit fratrib; suis.
 canaan uidelicet. cam
 filius fuit. Et quide est
 quod cam peccante
 canaan eius filius sen
 tentiam ultionis acce
 pit. Quid e quod non
 Inse. Sed In posteritate
 percutitur. Nisi quod
 reproborum nequiciae

hic quidem Inultae pro
 ficiunt. Sed hi posteru
 feruntur. Dicat ergo.
 Nunc enim non Infert
 furorem suum. nec ul
 cisctur ualde scelus.
 Notandum uero e quod
 sub Inultae ualde. quia
 & si quaedam longeni
 miter tolerat. quaedam
 tamen In hac & ia uitae
 flagellat. Et hic non
 numquam ferire Incho
 at. quod eterna dam
 natione consummat.
 Ergo & non nulla percutit.
 & non nullae Inultae
 derelinquit. Quia sinul
 la reserare. quis dm
 res humancas curare
 crededire. Et rursu
 si cunctae percutere.
 Iudicium extremum unde
 restere. Quaedam
 igitur feruntur. ut
 rectorer nri supernos
 sollicitudinem formidemz.

ff

Quaedam uero inulta
 seruicuntur. ut ad huc
 iudicium restare sentia
 mur. Bene ergo dicitur.
Nec ulciscitur uel de seels.
Quicquid seruuū quidam
 de iniquitate percutit.
 Inconuersis mentib; eter
 ni iam iudicii propinat.
 Totum itaq; hoc ab heliu
 rectum dicitur. si recte
 diceretur. Scit enim
 quod loqui debet. sed
 cui loquatur ignorat.
 Vere sunt namq; quae
 dixit. Sed habeat iob
 increpationis alienae.
 quia tanto hac correp
 tione non eguit. quan
 to nec aliquo purilla
 nimitate peccauit.
 Sed quia iustis uiris sola
 occasio esse uirtutum.
 elatio superbiorum.
 occulto iudicio cum
 beato iob agitur. ut
 post flagella poenax.

etiam per uerba arro
 gentium crescat.
Ecce enim tanto magis
 a superbiis ministro
 dispicitur. quanto a
 ueritate intrinsecus.
 idē magistrare fouet.
Nam heliu post quam
 tot fortia se dixisse
 cognouit. quid elatio
 nis gesticrit aperuit.
 atq; beatum iob alta
 de se sentiendo dispe
 xit dicens.
Ergo iob frustra ape
 ruit os suū. et absq;
 scientia uerba multi
 plicat. Haec nimirū
 inferens beatum iob
 & nihil scisse asserit.
 et multae dixisse. Et
 cum ipse quae sentit
 loquaciter inferat
 hunc de uitio loqua
 citatis accusat.
Sed hoc quoq; esse pro
 prium arrogantium

que ipsi multa dixerint. & multa credant.

virtu sola. Ut & pauca
credant. quæ ipsis pau
ca dicuntur. Quia eni
sue dicere semper uo
lunt. aliena audire n̄
possunt. Uim se pati se is
timant. Sicut quæ Inmo
derate sentiunt. Inmo
deratius non effundat.
Et quem uis beatus iob
ad eius uerba tacuerit.
heliu tamen de eloqui
tione illius quæ amicis
responderat. causa
in uectionis Inuenit.
ut sibi exhibere latius
eius silentiū possit. atq;
ut ipse multe respon
deat. illi uerba multa
plicasse confirmat.

Nam & mox in itia proli
xe locutionis exortit.
Et quæsi ad huc nihil
dixerit. Inchoare co
natur. Unde subdit.

Ad tendens quoq; heli
& hæc locutus est.

127R
Sustine me paulolum
et indicabo tibi.

Multa iam dixerat. Et
sustinere adhuc pau
lolum sperat. Quic uide
licet arrogantes graue
damnum perpeti ludi
cant. Si scientia suam
loquendi breuitate con
stringant. Tanto enim
semper ipsos credunt doc
tiores ostendere. quan
to se potuerint multi
plicatè loquacitate
aperire. Sed quia sepe
sibi sentiunt silentii re
uerentia non differri
dñi non numquam poten
tiam de quo quæsi loquan
tur in sinucent. ac sub
pretextu illius. sibi silen
tium exigunt. quod mi
nime merentur. Et
dum specie tenus dñm
preferunt. auditu
sibi ex reuerentia eius
exigent se student.

ostendere quam illius
falte predicare.

Unde heliu sublungit dicens.
Ad huc enim habeo quod
pro dō loquar.

Quic uero non numquam
doctores scī crebro re-
petunt si quocob seurius
dicunt. ut quae occultae
predicant auditorum
cordibus uoce hae tae
rationis infundant.

Plerumq; hoc appetunt
dicem arrogantes imi-
tari & in solenter ecc que
dixerint replicant
non quod auditorum
cordib; in sinuere res
appetunt. sed eorum
iudicio uideri eloquen-
ter uolunt. Unde heliu
ait. sublungens.

Repetam scientia meae
a principio.

Sed quia nominatae sci-
entiae tumor cordis
in uoce claruerat.

Arrogans aperte cog-
nosceretur. Simon etiam
aliquo uelamine pallie-
tur. Unde mox Inocul-
tatione sup arrogantes
dñi iustitiam subinfe-
rens ait. Et operato
rem meum probabo iustū.

Ut dum quesi pro di iusti-
tiam loquitur. apud
humana iudicia quic-
quid arroganter efflu-
tur excusetur. Sequit̄.

Uere enim absq; menda-
cio sermones mei.

Cum ab infirmis audito-
rib; se intellegi non pos-
se conspiciunt. Solent
plerumq; dicem iusti-
tiae laudare bona quae di-
cunt. Non quo ipsi suis
laudib; in bucent. Sed
quo auditores suos ad
audiendi sollicitudine
accendant. ut dū eoz
uoce proferatur. ab illoz
cordib; archus & multae

72PR

dixit & ad iunxit .

Quoniam patet ad uos
 corinthii. cor nostrum
 dilatatum est. Sed
 arrogantem dum cor
 bonorum nesciunt. et
 solent aliquando uoces
 imitantur. efferunt
 laudando que dicunt.
 Non quod eis torpor
 audientium displicet.
 sed quod sibi in hianter
 placent. Justorum uocem
 imitantur simulcent.
 sed uim uocis ignorant.
Uident quod iusti profe-
 runt. sed nesciunt quod
 requirunt. Cum enim
 sancti doctores laudem
 predicationis exaltant.
 quod in uocis ab
 imis cogitationibus; cor-
 da audientium leucent.
 et excussa uelociter
 dictis sequentibus; uelut
 intinere occurrunt.
 et tanto ex intelligentia

amplexu constringent.
 quanto illa & quasi prius
 quicquid cernebant. Inuo-
 ce laudantes amaue-
 rint. Sed hec ut dixi
 arrogantem nesciunt.
 quia enim foris est
 quod appetunt. quid
 sit intus desiderabile
 sentire non possunt.

De electorum quippe

ecclesie scriptum est.
Omnis gloria eius filie
 regum ab intus. Et sapi-
 entes uirgines. In uocis
 oleum portare referun-
 tur. Unde & sanctorum
 uoce dicitur. Gloria
 nra hec est testimonium
 conscientie nre.

Arrogantes autem quia
 coram deo conscientie
 sue testimonium non
 habent. querunt co-
 ram hominibus testimo-
 nium uocis aliene. qua-
 cum tace reppererunt.

128^v
Ipsi enim In Impudicentia
sui fauoris erumpunt.
Si enim non Inueniunt
uoces hominum quas
Inaniter expectant.
Ipsi scientia suam lau
dantes predicant.
Unde & heliu subclidit
dicens. Et per tacite
scientie probabit tibi;
Nimirum sensit se mag
na dicturum. Sed tu
menti corde hoc quod
sem & ipso sublimiter
estimauit. Tacere n̄
potuit. Et idcirco quod
rectum sensit. Laudan
do precurrit. Quia
Iam quidem diuino iudi
cio reus esset. Sed mag
na de re saltem silen
do sensit. Ante sub
tile enim uerticis. se
cui omnino non sumis.
& cum sibi humanam lu
diciam quod In nobis
reprehendi debet

n̄ debemus. Nam plerūq;
neglegentius cogitantes.
elatione pulsamur.
quicquid tamen tacentes
preminur. Sed nisi re
tractatione concitat
humor occultus In ipso
cubili cordis In quo oritur
suffocetur. corcum
districto iudice omne
meritum n̄ actionis
extinguitur. ^{hanc} Hæc ergo
pensandum illa cordis
elatio quicquid enim
ad uersione diem nabit.
quæ usq; ad audacia
uocis nutritur. Sine
quæ hæc excusabilis.
quæ In corde latens
abortitur. Conside
randum quoq; quid
intrinsecus regnat.
quæ eo usq; seruata ē.
ut & cum fortis erum
pere non erubescat.
Helu ergo quia magna
sensit. sem & ipso humilit

129 R

tempore nesciunt
 Scientiae celsitudinem
 tenuit. humilitatis gra-
 tiam recusavit. Et dum
 sequitur bonum quod bene-
 dicere appetit. bonum
 quod bene vivere potu-
 issit amisit. Scientia
 quippe inflat. caritas
 uero aedificat. Sed la-
 nunc recte dicat. quod
 tamen recte dicere igno-
 rat. Nam post quem
 inflat animi cogita-
 tiones per uerba elatio-
 nis exaltat. Fortem
 sententiam subdit
 dicens. **D**S POTEN-
 TES non abiit cum & ipse
 sit potens.
In usu uitae mortalis quae-
 dam & semet ipsis sunt
 noxia. quaedam uero & his
 quae circa ipse uersantur.
 & semet ipsis quaedam
 sunt noxae sicut pecca-
 ta adq; fleccicia.

quaedam uero non num-
 quicem nobis & his quae
 circa ipsa sunt nocent.
 Sicut temporis dispo-
 tice. ut copula coniugis.
Bonum est namq; coniugium
 sed mala sunt quae circa
 illud & huius mundi cura
 succrescunt. Unde pau-
 lat. Quia cum uxore
 est. cogitet quae sunt
 mundi. quomodo placeat
 uxori. Unde & quibusda-
 meliora per succedunt.
 eos a coniugio reuocat
 dicens. **N**ocauit non ut
 laqueus uobis iniicem.
 Sed ad id quod honestum est
 & quod facultatem pro-
 beatur sine impedimento
 domino obseruendi. Quia
 ergo tenetur quod non
 nocet & rebus iustis posi-
 tis committatur plerumq;
 quod nocet. Sicut sepe
 rectum mundumq; ter-
 per cogimus. Et tamen

nam plerumq;
 tur cogitamus
 uoluntatem
 en tacerent
 . Sed non re-
 one uoluntat
 occultat
 ordi in apert
 tur. cor
 to iudice on
 im nre acta
 gatur. Na
 andum illa
 to quanta et
 uisione dnm
 e uq; ad uida
 narum. Sme
 e hoc e dca
 e in corde la
 rtur. Cor
 lum quoc
 nsecur res
 eo usq; ser
 am forate
 non er uce
 go quia m
 semet ipsis

ortis luxta uia ueprib;
 per uestimenta retinemur.
Iuice quidem mundie n̄
 offendimur. Sed cetera tere
 nescitur. quod pungemur.
Cognoscit &ia potentia
 temporalis. quia habet
 apud dñm meritum suum
 de bonae administratione
 regiminis. Non nūqua
 tamen eo ipso quo pre
 minet caeteris. elatione
 cogitationis intumesce.
 Et dum ad usum cuncta
 subiacent. dum ad uotum
 uelociter iussa complent.
 dum omnes subditi si qua
 bene gestae sunt. laudibus
 efferunt. male gestis
 autem nulla auctoritate
 contradicunt. Dum
 plerumq; laudant. &ia
 quod oburgare debuer.
 Seductus ab his quae in
 fric subduntur. super se
 animus tollitur. Et dum
 foras in mensis fauore

circum datur. Intus ueri
 tate uacuatur. Atq;
 oblitur sui. In uoces se spar
 git adientes. Talemq; se
 credit. quidem foris
 audit. non quidem Intus
 discernere debuit. Sed
 sub lector dispicit. eosq;
 equales sibi nature ordi
 ne non cognoscit. Et quo
 sorte potest excitar exesse
 rit. Transcendisse se
 &ia uite meritis credit.
Cunctis se aestimat ampli
 us sapere. quibus se uidet
 amplius posse. In quoda
 quippe se constituit cul
 mine apud semet ipsum.
 et qui aq; caeteris nature
 conditioni constringitur.
 & a quo respicere caete
 ros dedignatur. Sicq; usq;
 ad eius similitudinem
 ductur. De quo scriptum ē.
Omne sublime uidet. et
 ipse est rex sup uniuersos
 filios superbiae;

Et de cuius corpore dicitur.
 Generatio cuius excelsi sunt
 Oculi. et palpebre eius
 In altiore subiecte. Ad eius
 similitudinem ducitur.
 qui singulare culmen appe-
 tens. & societatem angelorum
 uitam. dispiciens ait.

Ascendens super altitudinem
 nubium. Similis ero altis-
 simo. Miro ergo iudicio
 Intra foueam inuenit
 delectationis. dum foris
 In culmine potestatis ex-
 tollit. Apostate quippe
 angelo similis efficitur.
 dum homo hominibus esse
 similis. dedignatur.

Sic saul^{us} humilitatis merito.
 In tumorem superbiae
 culmine potestatis ex-
 celsit. Per humilitate
 quippe prelati est.
 per superbiā reprobat.

Dñō iudicante qui ait.

Nonne cum essis paruulus
 in oculis tuis. caput te

constitui in tribub; isrl.

Paruulum se ante potesta-
 tem uiderat. Sed futur
 temporale potentia. In
 se paruulum non uidebat.
 Ceterarū naq; comparatio
 his se preferens. magnū
 se apud se esse iudicabat.

Miro autē modo. caput se par-
 uulum. apud dñm magnus.
 Cum uero apud se magnus.
 apud dñm paruulus fuit.

Magnos nos apud nos esse
 prohibet per propheta
 dicens. Uae qui sapienter
 aestis in oculis uris. et
 correm uobis. me ipsi
 prudenter. Nemiāgni
 apud nos me ipsos esse
 debemus. pcculus cec-
 monens ait. Nolite
 prudenter esse apud uos
 me ipsos. Plerumq; ergo
 dum se sub lectorum afflu-
 entia animus inflatur.
 In luxu superbie. ipso po-
 tentie festigio lenocinante

corrumpitur. Sed aliud
est quae libet bona n̄ esse.
Aliud bonae bene habere
nescire. Bonae namq; ē
ordine suo potentiae. sed
caute regentes Indiguita.

Igitur bene haec scire
quia recte tenere illas
nouerit. & Impugnare.

Bene haec scire & quis se
per illam super culpas
erigi. Scit cum illa ceteris
aequalitate conponi hu
mana enim mens plerq;
se tollitur. & cum nulla
potestate fulcitur.

Quando micis in altum se
erigit. cum se ei & cum po
testate collungit. Et tunc
corrigendis aliorum ui
tis aptae executione p̄
paratur. Unde & per
piculum dicitur. Minis
ter enim dī ē. uindicta.

Cum ergo potentiae tempo
ralis ministerium susci
piatur. Summa curae

urgendum ē. ut sciat
quisq; & sumere & illa qd
adluat. & & pugnare
quod temptat. Et aequa
lem se uilla caeteris
cernere. Et tunc se pec
cantibus zelo uisionis pre
ferre. Quae discretionē
plenius cognoscimus. Si
& ad potestatis ecclesiasticae
exempla cernamus.

Petrus namq; auctore do
a ecclesiae principatum
tenens. ab bene agente
cornelio. & se se ei humiliter
proster nente. In mode
ratus uenerem recu
savit. Seque illi simile
recognouit dicens.

Surge ne feceris. et ego
ipse homo sum. Sed
cum ananie & scophire
culpam repperit. mox
quanta potentiae sup
ceteros secreuiss & osten
dit. Verbo enim eoru
uitam percudit. quae spu

per scrutante depre-
hendit. Et summus se
inter ecclesiam contra
peccata recolit. quod
honore sibi uehementer
Inpenso coram bene agen-
tib; fratrib; non cognouit.
illic communionem aequa-
litatis meruit sc̄i sacra-
tio- nis. Hic zelus ultionis ius
aperuit potestatis.

Peculur bene agentib; fra-
trib; prelatum se esse nescie-
bat cum diceret. Non quia
dominemur fidei uestre
sed ad litores sumus gicu-
di un̄. Atq; illico ad iun̄.

Fide enim stetit. Ac si dice-
ret. Ideo non dominamur
fidei un̄. quia fide stetit.

Equid enim uob sumus.
Cum uob stete cognosim;
quasi prelatum se fra-
trib; esse nesciebat. Cū
diceret. Falti sumus par-
uoli in medio un̄. et nos
autem seruos uestros

131R
per ih̄m xpm. Sed cum
culpam qua corrigi de-
buit inuenit. illico mae-
gistrum se esse recolit
dicens. Quid uultis in
uirgam ueniam ad uos.
Summus itaq; locus bene-
regitur. Cum h̄is qui pre-
est. uicis quicquid fratrib;
dominatur. Cunctos qui p-
pe nature quicquid genuit.
ut uicem ad regen-
dum aliis committant.
non eos nature. sed cul-
pe post ponit. *Contra*
Quicquid ergo se debent rec-
tores erigere. quorum
& cause preferuntur.
et cum delinquentes
corrigunt. sollicite ad-
tendunt. ut per disci-
plinam culpae quidem
iure potestatis feriant.
Sed per humilitatis
custodiam aequid se
ipsis fratrib; qui corri-
guntur agnoscant;

731^v
Quem plerumq; & iicm
dignum ē. ut eosdem quos
corrigimus. Tacite nob
cogitatione pferamus
illorum namq; per nos
vitae discipline utiores
feriuntur. In his uero
quae ipsi committimus.
ne uerbi quidem ab ali
quo Inuentione lacera
mur. Tanto ergo apud
dm obligationes sumus.
quanto apud homines
Inulte peccamus. Disci
plina aū nra subditos
tanto diuino iudicio
liberiores reddite. quan
to hic eorum culpas
sine uindicta n̄ deserit.
Seruanda itaq; est. et
in corde humilitas. et
in opere disciplina. Atq;
inter hec solerter
intuendum ē. nedum
Inmoderatus custo
ditur uirtus humilita
tis. Soluatur illic

regimur. Et. dū prela
tus quisq; plus se quem
det & deicit. Subditos
uitae stringere sub disci
pline uincla n̄ possit.
Teneamus ergo exterius.
quod procliorū utilitate
suscipimus. Teneamus
interius quod de nra
aestimatione sentiamus.
Sed tamen decenter
quibus diem erumpentibus
signis tuler nos apud
nos esse ipsi & qui nob
commissi sunt non igno
rent. Ut & de auctori
tate nra quod formi
dente uideant. et de
humilitate quod imi
tentur agnoscant.
Seruata autē auctori
tate regimini ad cor
nrm sine cessatio redea
mus. Et consideremus
assidue quod equalit̄
cum caeteris conditi
n̄ quod temporali

sum plati. Potestas enim
quicquid exterius emina
tanti premi literius debet

Ne cogitationem uineat.
ne In delictatione sui
animum rapiat. Ne iam
sub se mens eam regere
non possit. cui se libidine
dominandi supponit.

Bene dauid regni potentia
regere nouerat. qui elati
tionem eiusdem potentie
semetipsum premendo
uincebat dicens. Dne
non exaltatum cor meum.

Qui quia in eius humilitate
augmentum sub iunxit.

Neque elati sunt oculi mei;
Atque cecidit. Neque am
bulauit in magnis. Et
ad huc semetipsum sub
tilissima inquisitione
discutiens ait. Neque in
mirabilibus super me.

Omnesque etiam cogitatio
nes suas a fundo cordis
excitauerunt. Sub iunxit

dicens. Si non humiliter
sentiebam. Si exaltaui
animum meum.

Ecce humilitatis hostiam
ab intimo cordis oblata
crebro replicat. Et iterum
atque iterum confidendo
offerre non cessat. eaque
multipliciter loquens. iudi
cis sui oculis ostendit.

Quid est hoc & quomodo istud
sacrificium deo placere
cognouerat. quod Incon
spectu eius tanta iteratio
ne uocis simulabat. Nisi
quod uicina esse superbia
potentibus solis. et poene
semper rebus affluentibus
elatione sociatur. Quia
& sepe humoris abun
dantia duritia dicitur.

tumoris. Mirum uero est
cum cordibus sublimium
regnet humilitas moris.

Unde pensandum est. quia
potentes quique cum humi
liter sapiunt. Culmen

132^v
extremis & quasi longe
positis uirtutibus tangunt.
Et recte hac uirtute dnm
quoniam totius placent
quia illud eis sacrificium
potenter offerunt. quod
potenter inuenire uix
possunt. Subalissima
namq; ars uiuendi est.
culmen tenere gloria
premere. Et sequide
in potentia. Sed poten
tem se esse nescire. ad
largiende bona poten
te se cognoscere. ad re
petenda noxia. omne
quod potenter uale
ignorare. Recte itaq;
de adibus dicitur.

¶ Potentes non abiciunt.
Cum & ipse sit potens.

Dñs quippe imitari desi
derat. qui fecit regnum
potentiæ alienis. Inten
tus utilitatibus; & non suis
laudibus; elatus ad mi
nistrat. Qui prelati

caeteris prodesse appe
tit non preesse.
Tumoris necmq; elatio.
non ordo potestatis. In
crimen est. Potentia
dñi tribuit. elationem
uero potentie malitiæ
nræ mentis inuenit.
Tollamus ergo quod de
nræ contulimus. et bona
sunt quæ deo largiente
possidemus. Quia enim
quam iusta potentia.
sed actio damnat praua.
Apte sub iungitur.
Sed non saluat impios.
& iudicium pauperibus
tribuit. Scriptura
sacra. plerumq; pau
peres humiles uocare
consuevit. Unde in
euangelio cum adlec
tionem sp̄s nominan
tur dum dicitur.
Beati pauperes sp̄s.
quoniam ipsorum est reg
num caelorum;

Quia enim diuitie uisibile
potentes ostendunt. apud
semet ipsos pauperes sunt.
qui elati in suis conscien
tiis non sunt. eos uero
Impios uocat. qui aut a
fidei pietate disluncti
sunt. aut in hoc quod fi
deliter credunt. praeuis sibi
moribus contra dicunt.

Quia ergo omnipotens malitiae
superbia non potentiae
celsitudinem demnat.
post quem dictum est.

Spotentes non abiecit.
cum & ipse sit potens.

Recte sub iungitur.

Sed non saluat Impios.
et iudicium pauperibus tri
buit. Id est. electos
destruit. humiles uero
per iudicium liberos red
dit. Uel certe iudicium
pauperibus tribuit. quia
hi qui nunc nequiter
opprimuntur. ipsi tunc
super oppressores suos.

Iudices ueniunt.

Quae quippe sunt partes
electorum scilicet atque
reproborum. Sed bini
ordines isdem singular
per tab; continentur.

Alii namque iudicantur &
periunt. Alii iudicantur
& pereunt. Alii iudicantur
& regnant. Alii iudi
cantur & regnant.

Alii iudicantur & pereunt.
quibus dominica Inclama
tione dicitur. Esuriui
enim & non dedistis mihi
manducare. Situi & non
dedistis mihi potum.

Hospis eram. & non colle
gistis me. Nudus & non
operuistis me. Eger
& in carcere & non uisi
tastis me. Quibus premit
tatur. Discedite a me
maledicti in igne aeter
num. qui preparatus est
diabolo & angelis eius.

Alii uero in extremo iudicio

non iudicantur & pereunt.
 De quibus per propheta ait.
 Non resurgunt Impi in
 iudicio. Et de quibus dñs
 dicit. Qui autem non cre-
 dit. iam iudicatus est.
 Et de quibus paulus ait.
 Qui sine lege peccauerunt.
 sine lege peribunt.
 Resurgunt uero & iam om̄s
 infideles. sed ad tormen-
 tum non ad iudicium.
 Non enim eorum tunc causa
 discutitur. quia ad consp̄c-
 tum districti iudicis. iam
 cum damnatione suae
 infidelitatis accedunt.
 Professionem uero fidei
 retinentes. sed profes-
 sionis operis non habentes.
 redarguuntur ut
 pereant. Qui uero nec
 fidei sacramentis te-
 nuerunt. In crepatione
 iudicis in extrema
 examinatione n̄ audiunt.
 quia p̄iudicantur infidelitatis

suae tenebre cretus quam
 dispexerant. in uocatione
 redargui non merentur.
 Illi saltem uerba iudicis
 audiunt. quia eius fidei
 uerba tenuerunt. Isti
 in damnatione sua aeter-
 ni iudicis nec uerba per-
 cipiunt. quia eius reue-
 rentiam nec uerbo tenis
 seruare malluerunt.
 Illi legitime pereunt.
 quia sub lege positi pecca-
 uerunt. isti in perditione
 de lege nihil dicitur.
 quia nihil legis habere
 coniecti sunt. Principes
 namq; terrenam rem
 publicam regens. aliter
 punit ciuem interius
 delinquentem. atq;
 aliter hostem exterius
 rebellantem. In illo
 iura succo consulit. eūq;
 sub uerbis digne in uocatio-
 nis addicit. Contra
 hostem uero bellū mouet.

Instrumenta perditio
 nis exercet. Dignaeq; etur
 maliciae tormentae retri
 but. Demulo uero quid
 lex habet non requirit.
Neq; enim lege necesse e
 per iniqui legem nuqua
 potuit tenere. Fac ergo
 In extremo iudicio & lege
 lis illum In uictio percutat.
 qui ab eo quod professio
 ne tenuit. actione decli
 nauit. et iste sine iudicii
 In uictio perimitur.
 qui lege fidei non tenet.
Ex electorum uero parte
 alii iudicantur & regnant.
 qui uite maculas lacrimis
 tergent. qui macula pce
 dentia factae sequentib;
 redimentes. quicquid
 inlicitum aliquando
 fecerunt. ab oculis iudi
 cis. et amosimacrum sup
 ductione cooperiunt.
 quib; iudex ueniens In
 dextram consistentib; dic.

Esuriui & dedistis mihi man
 ducare. Situi & dedistis
 mihi bibere. Hospitae
 & collegistis me. nudus
 & cooperuistis me.
Infirmus & uisitastis me.
In carcerem era. Et
 uenistis ad me. quibus
 premitat dicens.
Venite benedicti patris
 mei. possidete per gratia
 uobis regnu. a con
 stitacione mundi.
Alii autem non iudicant
 & regnent. qui & cum
 precepta legis per fec
 tionis uirtute transcen
 dunt. qui ne quicquam
 hoc solum quod cunctis
 diuinae lex precepit
 Implere contenti sunt.
Sed prestantiore deside
 rio plus exhibere appe
 tunt. quem precepta
 generatib; audire po
 tuerunt. quid dominica
 uoce dicitur.

Vos qui reliquistis omnia
 uirtutes & secuti estis me. cum
 sederit filius hominis
 in sede maiestatis suae
 Sedebitis & uos super
 duodecim thronos. iudi-
 cantes duodecim tribus
 isrl. Et de quibus prophe-
 ta ait. Dominus ad iudi-
 cium ueniet cum seniori-
 bus populi sui. Et de quibus
 salomon
 cum de sancta ecclesie spon-
 so loquitur intulit dicens.
 Nobilis in portis uiretis
 quando sederit cum
 senatoribus terrae.
 Hi tunc extremo iudicio
 non iudicantur. & reg-
 nant. quia cum aucto-
 re suo & iam iudices
 uenerunt. Relinquen-
 ter quippe omnino plures
 promptae deuotione
 & secuti sunt. quem
 iuberi generaliter
 audierunt. Specialiter

namque iussione paucis
 perfectioribus; & non gene-
 recter omnibus dicitur.
 Hoc quod cedulae scens diuis
 audiunt. Uade uende
 quae habes & dae paupe-
 ribus; & habebis thesaurum
 in caelo. & ueni sequere
 me. Si enim sub hoc
 precepto cunctos iussio
 generalis cedit stringe-
 re. culpe profecto
 esset aliquid non de hoc
 mundo possidere.
 Sed aliud est quod scrip-
 turam sacrae genera-
 liter omnibus praecipitur.
 Aliud quod specialiter
 perfectioribus imperatur.
 Hi ergo recte sub gene-
 recti iudicio non tenen-
 tur. quia & precepta
 generalia uiuendam
 uicerunt. Sic enim
 non iudicantur & pe-
 reunt. qui sua dente
 perfidiae lege tenere

contemunt. Itc non iudi
 cantur & regnant. quia
 succedente pietate & iam
 ultra genera diuina
 legis precepta profici
 unt. Hinc est quod
 paulus & cetera specialia
 precepta transcendens
 plus opere exhibuit.
 quem institutionem
 permissionis accepit.
 Cum enim accepisset
 ut euangelium predicaret
 de euangelio uiuere
 et euangelium audi
 entibus contulit. & tamen
 euangelii sumptibus
 sustentari recusauit.
 Quis ergo iste iudicet
 & regnet. qui minus quod
 seruare accepit. Sed
 malus quod uiuere
 inuenit. Dicatur tunc
 recte. Iudicium pau
 peribus tribuit.

Quia quanto huic mundo
 magna humilitate

dispecti sunt. Tanto tunc
 acceptis sedibus maiore
 culmen potestatis & cres
 cunt. Unde & sequitur.

Non auferet a iusto oculos
 suos. et reges in solio
 conlocat in perpetuum.
 et illic eriguntur.

Abstulisse enim a iustis
 oculos suos fortasse
 dominus creditur. quia in
 iustorum crudelitate
 hic sine uindicta lace
 rantur. Sed famulos
 suos tunc magis respi
 cit. Cum iniuste eos
 nequitia persequentis
 affligit. Uidens enim
 quod hic humiliter tole
 rent. Nimirum iam
 preuidet. quid illic eis
 misericorditer recon
 penset. Non ergo au
 fert a iusto oculos suos.

Ecce iste humiliter in
 gemit. Ille superbit
 & nequiter florat.

Iste conterit. Ille de se glo
 riam iniquitatis extollit.
Horum ergo quis diu mirab
 urab; longe est. qui in iusti
 tiam per tulit. an qui alic
 pacientab; Inrogant. qui
 supernam gratiam inter
 meroris tenebras tenuit.
 an qui inter exteriorce
 gaudia lumen iustitiae
 intus amittit. Bene au
 tem uiri scripturae sacre
 testimonio reges uocant.
 quic placio cunctis moti
 bus carnis modo luxorie
 appetitum frenant. mo
 do aetum auaritia
 temperant. modo glo
 riam electionis incli
 nant. modo suggestione
 in luoris obruunt. modo
 ignem foris extingunt.
Reges ergo sunt. quia
 temptationum suarum
 motib; non consentien
 do succumbere. Sed
 regendo pre esse nouerunt.

Quic igitur ab haec poter
 tate regimini. sed poter
 tatem transeunt retri
 butionis. Dicatur recte:
Reges in solio conlocat
 in perpetuum.
Semel ipsos enim regen
 do. eodem tempore fatigati
 sunt. Sed ingenie rectio
 nis interne solio. In per
 petuo conlocantur. Et
 eo illic accipiunt eos
 digne iudicare. quo hic
 nesciunt semel ipsos ne
 quiter parcere.
Hinc enim aliter dicitur:
Donec iustitia conuer
 tur in iudicio. Paulus
 de suisq; consortib; dicit.
Ut nos efficeremur iusti
 tiae di in ipso. Iustitiae
 ergo in iudicium uer
 tur. quic hi qui iuncte
 atq; in reprehensibiliter
 uiuunt. Tunc iudican
 di potentiae nanciscunt.
Hinc laodacensi ecclesie

136
dn̄s dicit. Qui uicerit dabo
ei sedere mecum In throno
meo. sicut & ego uici & sedi
cum patre meo In throno
eius. Vincens dn̄s In thro
no cum patre sedisse se
asserit. quia post passio
nis certamine. post re
surrectionis palmam
claruisse omnib; quod
potestati patris esset
æquus Indicauit. eiq; se
non dispari calcato
aculeo mortis Innotuit.
Unde & micrie nec dum
secr̄i patri simile die.
uoli me tangere nondū
enim ascendi ad patre
meum. Nobis enim
In throno filii sedere ē
& eiusdem filii potestate
iudicare. quia enim
iudicii principatum &
eius uirtute percipimus.
uel ut In eius throno
residemus. Nec abhor
ret auro quod alicui

136 R
super duodecim thronos
uenturos testatur esse
discipulos. hic uero In thro
no suo perhibet esse sessu
ros. Per thronos quippe
duodecim uniuersale
iudicium. per thronum
uero filii singulare culm
iudicarie potestatis
ostenditur. Hoc ergo
duodecim thronis. quod
uno throno filii designa
tur. quic uidelicet uni
uersale iudicium. & me
dictonis n̄ri Inter uentio
ne percipitur. Dicat
ergo. Reges In solio con
locat In perpetuum.
Apte autem In per
petuum subdens. apte
quid dicat insinuat.
Si enim de terreni regni
solio dicere. nullatenus
In perpetuum subdehit
quic quic illud corripunt.
profecto non In eo Inp
petuum. Sed temporalit̄

conlocantur. Bene autem
 subdedit. Et illic eriguntur.
 Ac si intentione audientis
 Innuent & dicens. Quia hic
 humiliati sunt. illic erigun-
 tur. Scit nemoque uiris.
 iste locus humilitatis est.
 ut ille sit celsitudinis.
 Unde idcirco scriptum est.
 Humiliati in loco afflic-
 tionis. Locus quippe
 afflictionis est uitae pre-
 sens. Qui ergo ad aeter-
 nam patriam tendunt.
 nunc semetipsos tempo-
 raliter in afflictionis
 loco dispiciunt. ut tunc
 in loco gaudii ueraciter
 sublimentur. Sequitur.
 Et si fuerint in catenis
 & uinciantur funibus
 pauper tectis. Indicauit
 eis opera eorum & sce-
 lera eorum quae uiolen-
 ti fuerint. Catene
 obligationis sunt. ipse
 adhuc retentio pere-

grinationis. legatum
 se hic catenis paulus
 aspexerat cum dicebat.
 Desiderium habens dis-
 solui. & cum christo esse.
 Pauper tectis funibus uin-
 cum se esse cernebat.
 quendo ueraciter diuitias
 Intuens etiam disci-
 pulis exprobat dicens.
 Ut scitis quae sit spes
 uocationis eius. quae
 diuitiae gloriae heredi-
 tatis eius in se. Bene
 autem post ista subdit.
 Indicauit eis opera eorum
 et scelera eorum. quia
 uiolenti fuerint.
 Cum enim supernam glo-
 riam magis amando
 cognoscimus. Tunc
 mala quae egimus gra-
 uiora fuisse sentimus.
 Unde & paulus post p-
 ceptam gratiam super-
 norum. etc quae in se
 studiose uirtutum crediderat

137^R

fuisse. Iam scelera cog
noscebat dicens.

Quic prius fui blasphemus
& persecutor & contume
liosus. Sed misericordia
consecutus sum. quic h
noricus feci In increduli
tate. Uel certe. sed
quae mihi fuerint lu
cre. haec arbitratus
sum propter xpm detri
mentis. Unde & apte
sequitur. Reuelavit
quoq; aurem eorum
ut corripit. et loqui
tur ut reuertantur
ab Iniquitate.

Aurem reuelare est.
Intellectum cognitio
nis aperire. Reuela
te uero aure unusquis
q; corripitur. quando
Intrinscus aeternoz
bonorum desiderium
percipit. Et quae
mala Intrinscus per
petrauit agnoscit.

Potest uero Incatenis &
funib; pccuper tectis
poenae & icem temporalis
afflictionis intellegi.

quic sepe qui iubentis
uerba non audiunt. fe
rientis uerberib; admo
nentur. Ut ad bonae
desiderice saltim poene
trahant. quos p̄mia
non Inuitant. Unde
per propheta dicitur.

In freno & cāmo maxillas
eorum constringe. qui
non ad proximam acte.

Si uero & icem flectella
dispiciunt. Constat
nimirum quod tanto
illic grauioris uindictae
supplicia sentiant.
quento hic maloris
providentiae gratiam
calcant. Unde & seqt.

Si audierint & serue
uerint complebunt
dies suos In bono. et
annos suos In gloria.

Sicutem non audierint
transibunt per gladium
& consummentur stulticia.

Per bonum. recta actio.
per gloriam uero. Super
nec retributio designat.
qui ergo oboedire pre
ceptis caelestibus student.
dies suos in bono compleunt.
et annos suos in gloria.
quia & cursum presentis
temporis in recto opere
& consummationem sua
perficiunt felice retri
butione. Si uero non
audierint transibunt
per gladium & consum
mentur stulticia.

Quia & uindicta eos in tribulatione percutit.
& finis in fatuitate con
cludit. Sunt enim
non nulli. quos aperi
tis moribus. nec tormen
ta conpescunt. De quibus
per prophetam dicitur.

Percussisti eos. nec

doluerunt. flagellasti
eos. & rennuerunt acci
pere disciplinam. Et
de quibus sub babilonis
specie dicitur. Curau
mus babilonem. & non est
sanata. & de quibus rursus
dicitur. Interfeci & per
deci populum meum.
et tamen auis suis non
sunt reuersi. Non
numquam de terrioribus
existunt exuerbere.
quia pulsati doloribus.
aut contumaciae per
natae duriores existunt.
Et quod peius est in blas
phemie & in exaspera
tione prosiliunt.
Bene ergo dicitur quod
per gladium transe
unt. & stulticia consu
muntur. Quia pecca
tae quae flagellis
emendicare debuerunt.
flagellis exegerant.
et hinc licet poeniter

percuſſionis ſentiunt.
et illic iuſto retributio-
nis ſupplicia non euadunt.

Fatuites quippe ſtultitiae
eſt. quod illos Iniquitas
obliget. ut a culpa eos
nec poena conpeſcat.

Sequitur. Simulatores
& callidi. prouocant
iram dei. Cum ſimulato-
res dicere. apte ſub-
iunxit. Et callidi.

Quia niſi ingenio calleant
quod uideri appetunt.
Congruere ſimulare non
poſſunt. Sunt enim
non nulla uitia. quae
ſicut a ſenſu tardioribus
facile perpetrantur.
Electio enim in-
tuitu mittere. auerſitiae eſt
inhiere. luxoriae
pulsata ſuccumbere.
etiam quilibet obtuſis
ſenſibus poſteſt. Simula-
tiones uero falſitatis
ſequi. niſi ſupplicioris

⁷⁰¹
(ſupplicioris)

738R
Ingenii fuerit non poteſt.

Quisquis enim tclis eſt. ad
cuſtodien- dic uidelicet
duo. continuac ob ſerua-
tione diuiditur. ut calli-
de nouent & occultare
quod eſt. & oſtentare
quod non eſt. et uera
mela premere. et
bonae falſa monſtrare.
nec ſe aperte in hoc quod
uideatur extollere. atq;
ut maiorem gloriam
teneat. Sepe ſimulat
gloriam declinare.

Quia enim ante oculos
ſequendo eam ad pre-
hendere non poteſt.
ſtudet plerumq; ad glo-
riam tenere fugiendo.

Haec itaq; ſimplicibus mini-
me congruunt. quia
ſi congruunt. ſic ſim-
plices non ſunt.

Bene autem dicere.
Simulatores & callidi.
Non ſubdicit merentur.

138^v
Sed prouocant iram dei.
Iram quippem merentur.
Etiam nesciendo peccare
prouocare est. manda-
tis illius sciendo contrarie.
Scire bonum. sed
dispicere. facere posse.
nec uelle. Hi enim per-
petratione nequitiae
intrinsicus tenebres-
cunt. Et ostentatione
iustitiae superficiei tenus
de albiuntur. Quibus
uoce dominica dicitur.
Vae uobis scribes & pha-
risei ypocrite. quia
similes estis sepulchris
de albiatis. quae foris
apparent hominibus
speciosae. Intus uero
plena sunt ossibus mor-
tuorum & omni spur-
cicia. Itae & uos foris
quidem apparetis homi-
nibus iusti. Intus autem
pleni estis ypocrisi &
iniquitate. Foris ergo

ostendendo seruiunt.
quae uiuendo Intus In-
pugnant. Intus uero
mala cogitantes exa-
gerant. quae foris aliud
super ducuntur occultant.
Ante districtum itaque
iudicem excusationem
licet de ignorantia ha-
bere non possunt.
quia dum ante oculos
hominum omnem mo-
dum sanctitatis ostentant.
ipsi sibi sunt testimonio
quia bene uiuere non
ignorant. Dicatur
igitur recte. *Simulatores & callidi.*
prouocant iram dei.
Quid uero eos ad extre-
mum sequatur. ad lun-
gam dicens. Neque da-
mabunt. Cum uincti
fuerint. Omnes
Iniquus. quicum Iniquus
sit. Scire uideri non appetit
In flagello percussione

139R

deprehensus. fatetur quod iniquus sit non erubescit.

Qui uero Iniquice agens. humanic de se iudicice sub speciem scitctar Inter cepit. & icem cum flagello percutatur. Iniquum se prodere refugit. quic se uideri consueunt.

Siquendo autem grauit coactetur. Iniquum se uix superficie tenus confite tur. quia Interna succ de tegere ueraci confessione confundit.

Quasi liberi uero sumus. cum nulla correctione castigemur. Quasi uincimur autem cum flagello percussiois ad stringimur. Uincti igitur tucnto clamemus alculur. quicnto In percussione positi peccata nra ueracius confitemur. Apud aures quippedi uox uelidic

de uoce confessio est. quic ergo ^{cu} simulatores

quosq; & icem percussiois flagella corripunt. ad confessionem simplicem non perducunt.

Cognoscienim peccatores refugiant. quic se i omnium opinione ferebant. quem uis ear ad extremum locum flagelle feriant. quem uis ducit ad aeternae supplicia non ignorant. tader tam cupiunt apud humana iudicice remanere. quic de se studuerunt semper ostendere.

Deprehensi ergo & icem flagell. percussiois extreme. quia confessio nem pura uel afflicta exereere neglegunt. quasi uincti clamore contemnant.

Bene ergo dicitur. Neq; clamabunt cu uincti

fuerint. Quicm uis In-
 tellegi & sic maliter pote-
 omnis enim quicm Iniquus
 sit. Dici se ab hominib; &
 non per timefere. Et si
 Iniquum se tacite cogita-
 tione reprehendit. Tam-
 dum sepius sem audire
 coeperit. Hoc quod de
 se Intrinsecus tenebat
 icmitat. **C**onquippe
 exterius fundit. et
 quic libenter foras fal-
 sum de se testimonium
 recipit. quidem se Intra
 habere non requirit.
 Unde fit ut uacue lau-
 dis fomentac e^{tam}
 cum defuerint querant
 et oblitur quod e^{tam} appe-
 tate uideri quod non e^{tam},
Igitur quiq; tales sunt.
 dum lustos se ante hu-
 micna iudicia simulant.
 dum actiones suas lau-
 dib; dignis Inuentium
 oculos ostentant.

occulat cum eis iustitia
 agitur. ut quo intuntur.
 foras alios fallere. eo
 de se Intra & ipsi fal-
 lantur. Nam omnem
 circa se sollicita Inuesti-
 gationis oculum perdunt.
 Sed tales se quales audi-
 unt putant scō esse.
 Non quia tte uiuunt. Sed
 quia tte dicuntur se
 amant. Subtale au-
 di iudicio seq; ipsos In-
 tuem negligunt. quia
 fidem sui merita In eod
 testatione ponunt.
 oris alieni. Cum uero
 sub tte percussione
 feruntur. Inquos se
 uel ueraciter fatem.
 Uel sicut sunt depre-
 hendere omnino non
 possunt. Quia uidelicet
 scō se humicna pro-
 fessione crediderunt.
Bene ergo dicitur.
Neq; clamabunt cū iuncti

740 R

fuerint. Spe enim
 uacue cecidisse ante sup
 num iudicem uenire con
 fidunt. qualesse hominib;
 intuisse cognoscunt. Seq;
 ipsos miseri. nec in torm
 te deprehendunt. Et du
 testimonium false lau
 dis aspiciunt. Remedium
 uere confessione amit
 tunt. Etiam uincti du
 cuntur & non clamant.
 quic humane laudis in
 portunitate superceti.
 scos se miseri & cum in
 peccatis moriuntur pu
 tent. Quib; bene per
 propheta dicitur.

Recte preuicatorer
 cedcor. Si enim cedcor
 redirent. per extero
 res ceterationes se
 uerba non funderent.

Nam qui uicinius nob est.
 ece re quae in tric no e.
 Et tamen cum per pra
 uas cogitationes spergit

A corde nro. qui ducimus nobis e.

a nobis cor nrm. longius
 euegatur. Longe ergo
 prophete preuicatorato
 rem mittit. Cum eu cedcor
 suum redire compellit.
 quic quose exteriur fudit.
 eo cede unde possit redire
 uix inuenit. Quic ue
 simulatorum mens pro
 eo quod cedula aeterni
 tatis intentione diuidit.
 cogitationum multipli
 cum inundatione uesta
 tur. Recte sublungitur.

Morie tur Intempestate
 anima eorum.

Quasi tranquillum naq;
 uidebantur uiuere
 cum de scitatis curicrenz
 leude zaudere. Sed
 tempestate subita
 anima moritur. quae
 humane leudes pessi
 mic tranquillitate
 letabatur. Plerumq;
 subito inopinatae tempe
 stas. omne quod aer

serenum blanditur In
mutat. Et eo periculu
uitare non potest. quod
nec potuit preuideri.

Unde simulatores qui
uite custodiam negle
gunt. Intempestate
morire feruntur.

Hic quippe eos turbo su
bitur interne percur
sionis elicit. quos arro
gentia externis fauo
ris extollit. Et dum
conplectantur In laude
quod non sunt. Repen
te Inueniunt In ultione
quod sunt. Bene au
tem per sedomonem dicitur.

Quomodo probatur
In conflatorio argen
tum. Et In fornace
aurum. Sic probatur
homo ore laudantis.

Laus quippe sua. iustus
cruciat iniquos exal
tat. Sed iustus dum
cruciat. purgat.

Iniquos dum laetificat.
reprobos monstrat.

Isti enim succ laude pas
cuntur. quia auctoris
sui gloriam non requi
runt. Illi au
tem qui auctoris
gloriam quaerunt.
succ laude cruciantur.
ne non sit Intus quod
foris dicitur. Nisi est
etiam quod dicitur.
ante di oculos ipsis fauo
rib; uacuetur. Ne
humane laus robor
mentis emollicet. ecceq;
In sui delectatione
prosternat. Et que
ad augmentum debet
esse augendi operis.
laudem retributio sit
laboris. Cum uero
succ pretonia In di lau
dem tendere sentiant.
et sic desiderabile
amplectuntur.

Scriptum naq; est.
Quidecent uia operis

bonae & glorificent
patrem meum qui in cae-
lis est. Uicini se ergo
hominibus faciunt. quoti-
ens in se aliquid quod de-
cognoscatur ostendunt.
quia non student in se
humilitatem laudem fige-
re. Sed quaerunt eas
per se meliores ad aucto-
ritatem glorie pertran-
sire. Arroganter autem
humilibus laudibus mol-
lia corde prostituant.
quae suis amoribus cor-
rumpuntur. De quibus
aliter dicitur. Erunt
homines se ipsos aman-
tes. Aperte uero hic
de hac eorum corrup-
tione sub iungitur.

Et utraque eorum inter
effeminatos.

Si enim uiriliter uiuerent.
Laus transitorie
nulla eos corruptione
uitae corrumpit. Unde electis

147R
prophetae per succedat
dicens. Uiriliter agite
& confortetur cor uestrum.

Dicens enim uiriliter agite
dum confortetur cor
uestrum. Illico subdidit.
quasi sexum cordis mu-
nere curauit. Luxorie
se quippe mens corrup-
titur. Si rebus transito-
riis delectatur.

Igitur simulatores
uitae inter effeminatos
moriuntur. quia laudis
luxoria corruptae rep-
peritur. Translatione
alia non habetur uitae
eorum inter effemina-
tos. Sed uitae eorum
uulneretur ab ange-
lis. Utrumque tamen
& si sermone discre-
pet. Ratione concor-
dat. quia effemina-
torum uitam angelus
uulnerant. Dum nun-
tium ueritatis eorum

141^v
laculis sēe predicationis
impugnare. Quia legitur
dedamnatione repro-
borum quid cogatur au-
diuimus. Erupiat pau-
perem de angustia succ.
Pecuper de angustia eripi-
tur. Cum unusquisq; hu-
milis de hac peregrinatio-
nis sue afflictione libe-
ratur. Necm & ad hinc
hic tribulationib; pre-
mitur. Ut ad requiren-
dum prouocetur. Unde
& sequitur. Et reuela-
uit in tribulatione
aurem eius. Aurem
in tribulatione reuelata
est. Auditum cordis
uerborum plerumq; ape-
rire. Cum enim pcepta
dispiciuntur. pie distric-
tione nobiscum cogitur
ut flagellat timemus.
Aurem itaq; cordis tri-
bulatio aperit. quoniam
sepe huius mundi

prosperitas claudit.
Per salomonem namq;
dicitur. Auersio popu-
lorum interficiet eos.
et prosperitas stultorum
perdet illos. Sequitur
Itur saluabit te de
ore angusto locustine.
Omnis qui uicem uite
deserens. In peccatorum
se tenebras delectat.
Semetipsum quasi in
puteum uel in foueam
mergit. Si uero diutina
perpetratione. & in
consuetudine iniquita-
tis opprimatur. nec
superiora sciam possit
& surgere. quasi an-
gusto ore putei coar-
ctatur. Unde dauid
propheta sub specie
peccantium & orat
dicens. Non me de-
merget tempestas
aq; neq; absorbet
me profundum. neq;

192.
urgetur super me pute-
ur os suum. Quem enim
medi operis Iniquitas
et bona stabilitate com-
mouit. quasi tempestas
aque rumpit. Sed sic adhuc
longe consuetudo non
depremit. nequaquam
os suum puteur co an-
gustatur. Tanto ergo
facilius egreditur.
quanto mori consue-
tudo coartatur.

Unde propheta hieremias
dum iudea in in-
iquitatibus longe consue-
tudo corruptam fuisse
conspiceret. In lamen-
tis suis sub eius specie
semper ipsum deplorat
dicens. **L**apsum est
in lacum uita mea. et
posuerunt lapidem
super me. **I**n lacum
quippe uitae labitur.
Cum labe Iniquitatis
Inquinatur.

142 R
Acepit uero supponitur.
cum etiam dura consue-
tudo mens In peccato
deuocatur. ut et si uelit
exsurgere. locum utique non
possit. quia moles desuper
male consuetudinis pre-
munt. Sed quia diuine
potentiae sublata. et
post angustia precon-
suetudinis a bone actio-
nis completudine reuo-
care. **I**o circo dicitur.
Saluabit te de ore an-
gusto latissime.
Latissime quippe de ore
angusto saluatur. qui
et post Iniquitatum
luzum ad libertatem
boni operis penitendo
reducitur. Quenaque
quasi condusionibus an-
gustia est. ab opprimen-
temida consuetudine
exsurgere uelle. nec
posse. **I**tem quidem desi-
derio ad superna tendere.

Sed ad huc actu infirmis
 remanere preire cor
 de. nec tamen sequi ope
 re. atq; In semetipso con
 tradictione perpeti
 semetipso. Cum uero
 huc tendens anima
 in uenit gratie exultan
 tis ad iuuatur. abcon
 gusto ore ad latitudi
 nem peruenit. quic
 dicitur difficultatib;
 opere bonce perficit
 quae concupescit.

Quid prophetae con
 clusionem angustioris
 exasperat cum dicebat.

Saluam fecisti de neces
 sitatib; animam mea
 nec conclusisti me in
 manib; inimici.

Latissime autem saluati
 se nouerunt. Cum subdi
 derat dicens.

Statuisti in loco spacio
 so pedes meos.

In spacio quippe

loco pedes stabilitas. quan
 do ad congruentia bo
 nae tendimus. et nulla
 difficultate impedimur.
 Quasi enim prelatum
 locum quo uolumus
 pergamus. quia nullis
 oblectis difficultatib;
 angustiamur.

Sed hec heliu recte dice
 re. Si beato iob eius
 sententia conueniret.

Pro culpa enim flagel
 latum crededit. et id
 circo eum in os angus
 tum cecidisse iudicauit.

Quo enim uelidiorib;
 uidit eum plagis affici.
 eo deteriorib; credit
 iniquitatib; pgrauari.

Profecto nesciens quod
 flagella & argumen
 tum essent merita.
 non poenae peccati.

Cum uero eum in os
 angustum cecidisse
 fateatur. ad huc

743 R

quasi latius & sequitur
In quanta iob profundi
tate teneatur dicens.

Et non habentes funda
mentum subter se.

Omne peccatum fun
damentum non habet
quic non & proprie
nature subsistit.

Malum quippe sine sub
stantia e quod tamen
ut cumq; sit in bona ni
tura coalescit.

Itur or conustum nul
lum super se dicitur
habere fundamentum
quic peccati inquinatio
subsistendi ius n̄ habet
proprium. quia uero
a fundo dicitur funda
mentum. possumus
& iem fundamentum
profundum
positum non inconue
nienter accipere.

Sicut auditur ab aure
dicitur. Et tamen

plerumq; ipse auris
auditur nomine desig
natur. Cum ergo dice
ret or conustum & pler
profundi uoce ginem
uolens sub dedit.

Non habentes funda
mentum subter se.

Quem enim rapit Iniqui
tas. infernus absorbit.

Infernus uero recte
fundum non habere
dicitur. quic quisquis
ab illo recipitur. In men
so deuoratur. In mensa
namq; elus & pler
latitudinem uolens
propheta ait. Dila
tate infernus anima
suum. Et ceperunt or
suum absq; ullo termi
no. Sicut ergo sine
termino dilatatur dici
tur. quic ad se pluri
mos trahit. Ita sine
fundo altus non incon
grue dicitur. quia eos

quos In se suscepit. quæsi
 In quædam abyssu suæ
 In mensura actis absorbit.
Iteq; cum dixerit. Salua
 bit te de ore angusto
 lectissime. Aperte sublimè
 & non habentis fundam
 tum subter se.
Ac si dixerit. De ore an
 gusto seducbit quod sub
 se fundamentum non
 habet. Quia enim per
 peccatum tenditur ad
 Infernum. quem a pec
 cato seducet de ore an
 gusto liberat. quem
 uero de ore angusto
 eripit. ab Inferni pro
 fundi subducit. Qua
 uis Intellegi & iam alitè
 potest. Nam sicut quis
 in puteum mergitur
 putei fundo retentè.
 Ita corruens quæsi In
 quædam fundi loco
 consistit anima
 si semel lapsa In diqua

se peccata mensura re
 tinet. Sed cum peccato
 In quo libitur non potè
 esse contentè. Dum cot
 tidie ad deteriora dei
 ctur. quæsi In puteo
 quo cecidit fundum nō
 inuenit quo figitur.
Esset enim fundus putei.
 Si fuisset mensura pecca
 ti. Unde bene aliar dicit.
Peccator cum uenerit
 In profundum malorū
 contemnit. Redire
 necmque dissimulat. quia
 miserere sibi posse
 desperat. Sed cum
 desperando amplius
 peccat. quæsi puteo
 suo fundum subtrahit.
 ne ubi retinere possit
 Inueniat. Sequitur
Requies autem mensæ
 tuæ. erit plena pin
 guedine.
Requies mensæ est.
 refectio sacietatis In ne

144R

quae pinguedine plena
dicitur. quae interne
uoluntate dilectione
preparatur. Huius
mensis epulacresuriebat
propheta cum diceret.

Saticebor dum micnifer
tebitur gloria tua.

Huius mensis epulacm sta
ebecet dicens. Sit ut
anima mee ceddm uiuui
quendo ueniam & pare
bo cente faciem dmi mei.

Helu haccq; In beato iob
temporidia uerba
aeternorum uolens
retributione consolac
ri. quod iure ei debe
batur & meritis. ex
sem & ipso quiesi gratui
tu promittat dicens.

Requies autem mensae
tue erit plena pingue
dine. Sequitur.

Causa tuce quiesi Impi
iudicatio e causam
iudiciumq; recipies.

Bonorum causa iustitia e.

quorum causa quiesi
impie iudicatur. quia
eorum hic iustitia. pa
terno flagello iudicat.
Ut cedampliozem uigi
lanciam non solum
preceptione manda
torum. Sed & a uerbe
rum percussione doce
antur. Sed causa iudi
ciumq; recipiunt. quia
ecce iustitiae quomodo
uiuunt. Tunc In culmi
ne iudicioris potesta
tis entiscunt. Ut tanto
tunc potentius cuncta
dicent. quanto nunc
ab eis subtilius cuncta
iudicantur.

Hec helu quiesi noua
spondendo intulit.
quae beatus iob semp
credendo stabiliter
tenuit. Habent pro
fecto haec proprie
omnes arrogantes.

ut & malum mentien
 ter exagerent. et quod
 for statim bonum dicunt.
 hoc uelut IncoGNITum
 proferunt. Unde fit
 ut & uicem doctior esse
 docere audeant. quia
 uidelicet scire se tadia
 solos putant. Cum uers
 ced aliqua consolatiao
 nis uerba discendunt.
 Statim uiluisse se aesti
 micant. et per increpa
 tionis tumide asperita
 tem quicquid sibi
 in genium reformant.
 ut qui can discendisse
 blandientes uisi sunt.
 Exortio subito increpa
 tione timeantur.
 Unde & mox heliu subdi
 dit dicens.
 Non te ergo super
 iric & aliquem oppre
 mic. nec multitudo
 locorum Inclinet.
 Depone magnitudine

tuam absq; tribulatio
 ne. ne protrahe noc
 tem ut crescendunt po
 puli pro eis. caue ne de
 clines ced Iniquitatem.
 hanc enim cepisti sequi
 post miseriam. *
 Ad contra arrogantes
 Aliena & uicem magna
 dispiciunt. haec autem
 quante elationis uerba
 sint. ipsi quies forma
 ut Tumor ostendit.
 Sed quia & heliu arro
 gantium & beatum iob
 tenere typum diximus
 electorum. sic subtilius
 cernimus. etiam nunc
 Intra ecclesia quomodo
 arrogentib; congrua
 demonstramus. * Sci
 uiri aliena opera & ia
 parua mirantur. Sua
 uero & ia magna dispi
 ciunt. * In plerisq; codi
 cib; donorum In paucis
 uero. sed antiquiorib;

locorum. Inuenimus. Sed
 quia & positione non In
 diget. Si dicatur. Nec
 multitudo locorum Incli
 nate. Hoc magis &
 poni placuit. quod cum
 difficultate aliquentia
 loca uideatur ceperire. sicut
 ut que pieruae sunt celo
 mirantur. Et plerūq;
 de suis malis bonae esti
 miant. De alienis autem
 bonis mala sentire non
 cessant. Nec dum pro
 priam gloriam querunt.
 pernitiose student ut
 quicquid uirtutis ab aliis
 agitur. Iniquitatis nocte
 lacere tur. Et bone
 pondus actionis uestunt
 In malam criminis.
 Saepe enim cum uident
 ab ecclesia districte
 prauos corrigi. quae si
 quaeruntur. In ueste
 innocenter affligi. et
 nitorem discipline eius

committunt appellatio
 ne nequiae. Unde heliu
 figuram interrogantū
 seruans bectum iob quae si
 cedmonens ait.

Nonne ergo super & irce
 ut aliquem opprimer.

Aroganter enim ire
 motu deputant. quic
 quid a scā ecclesie geri
 tur censurā discipline
 et quia humane lau
 dis appetitu benigni
 student semper appē
 tere. nullor censent
 discretionis seueritate
 corrigendor. Unde
 & ab bonis rectorib; sicut
 superius dictum est
 opprimi estimant
 quos Inuitos cernunt
 autis coerceri. Auc
 tore autem dño quia
 Incunctis mundi peccatib;
 scā ecclesia culmine
 religionis & creuit.

Hanc ipsam temporale

potentia quem quidem bene utitur. obtruncando In utrum elationis Inflexunt. Unde heliu sublinē dicens. Nec multitudine locorum Inclinet

Ac si eidem scē ecclesie humilitate magis In prospera conseruata arrogantium uoce dicatur. quia ubiq; fide reuerentia coleris. caue ne eiusdem reuerentia fustib; extollaris. Quosdam quippe conspiciunt. quia sub religionis obtentu uitio elationis Intument. Et quod In quibusdam lare reprehendunt. hoc In iuste ad crimen omnium pertrahunt.

Nequaquam uidelicet perpendentes quid sint In ea qui & dispicientes nouerint perfecte temporalia regere. Et amantes æternice

plenius desiderur expectare. Et dispensatione potestatis accepte peragere. et humilitatis In site ministerium custodire. Ut nec humilitatis causa curio suscepta regimini negligunt. Nec rursu occasione regimini In eis humilitas Intumescat.

Et si quidem fortasse Intra ipsam sunt quidam sed sue glorie sub religionis pretextu deseruiunt. studerit tamen eos aut si uel & districte corrigere. aut si non uel & æquanimiter tolerare. Et uel decorrigendo illos. quiesi filios amplectatur. uel tolerando quiesi ab hostibus exercatur. Scit namque quod per eorum superbiam laceratur utroque. Scit quod In eius crimen extenditur. quicquid tadium prauitate

196
pœcatur. Sed notandum
alieni criminis sustinere
tunc dominus metuit. quon-
to & caput suum tacha tole-
rasset cognouit. De illo
quippe scriptum est.

Qum iniquis deputatus e-
De illo sursum dicitur.
Languores nros ipse tulit.
Et dolores nros ipse por-
tauit. Ecce ergo arro-
gantes & estimatione u-
prium uitam morde-
ant innocentium. Scit
electorum ecclesie. et
illorum facte & horum
uerba tolerare. Scit
prium mentes tole-
rando conuertere. Qui
& si conuerti nequuerint.
eorum tamen ignominia
aequanimitate suffert.

Perpendit quippe quia
duplex eius premium pro-
fuit. quod se eorum
fortis mentis dispicitur.
quorum & Intus uitae

laceratur. Notandum
uero quod non ait. Nec
multitudo locorum extol-
lecte. Sed ait. Nec mul-
tudo locorum inclinante.

Quoniam enim qui tempora-
liter extollitur. eo ipso
quod extollitur. Inclinat.
quicquid se exterius erexit.
Intus cadit. Neque itaque
casum cordis in elatione
intuens ait. Nec multi-
tudo locorum inclinante.

Asi uoce arrogantium
scie ecclesie diceret.

Cave nisi uniuersitas
ueneratione extolleris.
ab interna intentione
corrueris. Sequitur.

De pone magnitudine
tuum absque tribulatio-
ne. & omnes robustos
tuos fortitudine.

Quos alios scie ecclesie
robustus accipimus.
nisi eos quicquid uincenda
mundi huius desideria.

146^v
 & ceptas sublimib; & con-
 summatis profectib; con-
 abscunt. Magnitudo
 hęcq; & In robustorum suorū
 uita consistit. quia tunc
 gloriosior redditur. cum
 pro defensione uerita-
 tis ad mortem usq; ab elec-
 tis illius consistente uirtute
 certatur. **A**RROGAN-
 tes igitur uiri subductis
 de hoc mundo apostolus
 subductis cœd superna
 martirib; quic fortasse
 doctores uidentioresq;
 prepositos abunde esse
 conspiciunt. quic si solos
 se semcensisse Intra eccle-
 siam suspicatur. Unde
 dum se preferunt ei
 uelut consulentes Inlu-
 dunt dicentes.
 De pone magnitudine
 tuam absq; tribulatio-
 ne. & omnes robustos
 fortitudine.
 Ac si ceptas ex probationib;

dicant. Nequaquam
 te magnitudinem habere
 confidis. quic subductis
 priorib; patrib; iam nō
 habes de quorum uitam
 glorieris. Dicunt hæc
 profecto nescientes. quia
 omnipr dñs ecclesiam suam
 dignis sine cœd ministra-
 tione non deserit. Nam
 cum fortis cœd premiū
 uocat. eorum uice de-
 biles ad certamina robo-
 rat. Cum illor suscipi-
 endo remunerat. istis
 laborum uires quic
 remunerat subministrat.
 De quib; eidem scē ecclesie
 dicitur. Pro patrib;
 tuis nati sunt tibi filii
 constitues eos principes
 super omnem terram.
 In uirtute quippe anti-
 quorum patrum. huius
 post modum placati sunt
 subrogentur. quia &
 cum annos cœd arbustic

147R

succenduntur. In horum
^{loca} robusto tenerde uirgula
 te succrescunt. Sed ar
 rogantes uir conuales
 cere non credunt. quos
 In firmo aliquando noue
 runt. Et per mutac^{to} uene
 rari dispiciunt. quod
 dispicabilis fuisse memi
 nerunt. quia uero in ea
 lustiores paucos. Iniquos
 autem numerosiores.
 aspiciunt. Sicut & in tri
 turce frugum maioris
 multitudo palearum.
 & in castorū uita &
 Iniquorum estimatione
 contemnunt. Uident
 profecto quod nulli rec
 tores illius temporale
 potestate subnixi etur
 de potestate relatione
 parcuntur. Uident
 quod religionis reueren
 tia quem hic mundo
 patres moriendo serua
 uerunt. hi exultando

Interrenis gaudis metu
 unt. Et perpendunt qui
 dem quia robusti sunt.
 sed non fortitudine.
 Nam dum temporale po
 testate fulciuntur. quasi
 quoda debitate roboran
 tur. quanto enim sceteri
 us fortes sunt. Tanto
 cunctis fortitudinis uirib;
 Incur incensunt. Et id
 circo ab arrogentib;
 ei dicitur. Depone ro
 bustor fortitudine.
 Ac si aperte dicatur.
 Illi ubi ueraciter robusti
 In herant. qui in te hoc
 quod locuti sunt docen
 do uiuendo tenuerunt.
 Nunc uero hi qui tibi pre
 sedent. uisione robusti
 sunt non fortitudine.
 quia honorabiles quide
 sed ostentare non desi
 nunt. Sed tanto Inbecillio
 res & contemtabiliores
 sunt. quanto honorissui

gloriam dispici proueri
tatem per amiscunt.
Quod cerrogenter quidem
deplering: ueraciter sen
tunt. Sed eo in elationis
uitam corruunt. quo omi
quos pre esse conspiciunt
tates arbitrantur.
Neq: enim debent plurimoz
maclum tendere. In esti
matione cunctorum.
 quia & si iniqui sunt quos
cognoscentes de iudicant.
 non nulli tamen sci sunt
quos ignorant. Trituse
quippe tempus e. & ad
huc granee sub paleis
lectent. Nullus ergo
exerece fructus expecta
bitur. Si hoc solum in ea
esse creditur. quod sup
ficie tenus uidetur.
Igitur quia quos cernunt
dispiciunt. et incerta
 quorum patrum cordib;
 hos quos nouerunt sub
 rogare contemnuunt.

Apte sub lungitur
Ne protraheas nocte. ut
 ascendent populi peris.
Aesi ceper te arroganter
 dicant. Ignorantia tue
 ob seur tate non ager.
 ut in loco fortium nume
 rositate sub roger In fir
 morum. Populi quippe
 nomine designantur
 quia quesi uulgieri con
 suetudine dedita incunc
 tas quae appetunt passim
 uiuunt. Noctem uero
 pro trahere e. ut pro
 robustis populi ascen
 dant. Si per neglegen
 tiam agitur. ut doctorz
 & fortium loca in docti
 ac debiles sortiantur
 populi pro robustis ascen
 dent. quendo hii qui
 uiuere iniqui dedicerunt
 pastorum loca percipi
 unt. Quod recte quide
 dici poterat. Si humilit
 dicere tur. Arrogantes

148
148R
dicem cum bonae admonitione
super stationis suae uitium
seruent. Nec plures sicut
superius dictum est incre-
pendo ferire appetunt
quem consolando refoue-
re. Unde & mox sublungit.

De de clivis ad Iniquitatem.
haec enim sequi coepisti
post misericordiam.

Non profecto arrogantes
ecclesie miseriam uocant
quod dispectam deo etus mul-
titudinem suspicantur.

Hic igitur figurate ex-
positione transcursum
lucem nunc inferenda sunt
quae morcliter sentian-
tur. ut figure ecclesie
cognite quem expressa
generaliter credimus.
Audicemus dicem quod
ex his uerbis in singulis
speciebus colligemus.
at haecq; Nonne ergo
super & ira. ut aliquem
oppremeret.

Omnes per quem necesse
est alienae uitae corrigi.
Semetipsum prius debet
solenter intueri. Ne dum
aliorum culpas ulciscit.
ipse ulciscendi furore supe-
retur. Plerumque enim
mentem sub obtentu iusti-
tiae. ire Inimicitias uastat.
et dum quiescit se ut zelo
rectitudinis. rebiem ex-
plet & furoris. Iuste quies-
facere estimant. quic-
quid irae nequiter dicitur.

Unde & modum sepe ulcis-
cendi transgreditur.
quia mensura iustitiae
non frenatur.

Dignum quippe est ut
cum aliena corrigimus.
prius nunc metiamur.
ut prius mensura sua ac-
censione deferuet.
prius inter semetipsam
zeli sui impetum tran-
quilla aequitate compo-
nat. Nisi ceclanim

ad uertenda uita cebrup
to furore trachimur. pecca
tum corrigendo peccemz.
Et qui culpam de luclian
do Insequimur. In mode
rate feriendo faciamz.

Non autem locum correptionis
delinquentes. sed magis
oppressio sequitur. Si
In uictiore ira ultra qua
culpa meretur extendi
tur. In correptione quip
pe uitiorum sub esse
mente debet iracundia
non pre esse. ut se secu
tionem iusticie non do
minando preueniat.
Sed famulando sub se
quatur. ut notum iudi
cii possessa impleat
non precurrat.

Bene itaq; dicitur.
Nonte ergo super & ira
ut aliquem opprimer.
Quic uidelicet si his qui
corrigere nitatur irce
superatur. opprimit

ante quem corriget.
Nec dum plures quem
debet accenditur. Sub
luste ultionis obtentu
ad In manitatem crude
litate effrenatur.
quod plerumq; idcirco
euenit. quia corda rec
torum minus amoris
sunt solius creatoris
Intente. Nec dum mul
tate In hac uitte appetunt.
In numeris cogitationi
bus disperguntur. Et
cum subditio subditoz
culpar repperiunt.
Dignum deo eccis iudicare
nequeunt. quia corda
sue In curis transito
ris sparsa. ac discre
tionis culmen collegere
repente non possunt.
Commoti ergo tanto
minus ad uiscende
peccate liberam equi
tatis Inueniunt. quan
to eam tranquilla

149R

suae tempo re non
 requirunt. Unde cum
 heliu diceret. Nonne
 superet ira. ut aliquem
 opprimeret. quatenus
 eadem causas Injusti
 tiae & ire superantis
 exprimeret. Illico ad
 luxit. Nec multitu
 do locorum inclinet.
 tot quippe locis Incli
 nemur. In quod super
 uacuis curis extendi
 mur. Nam sicut locus
 est corporis spacium
 corporale. Itac locus
 est mentis. una quaeq;
 Intentio cogitationis.
 Quaedum huc illucq; In
 pellitur. Si delectatio
 ne aliqua cogitationis
 sup libenter occupatur.
 uel ut in quodam loco
 ponitur ut quiescat.
 Nam quotiens uicti tedio
 a cogitatione ^{ad cogitationem} ducimur.
 quasi fessam mentem

de loco ad locum migra
 mur. Tot itaq; loca culm
 mentis Inclinent. quod
 suborte cogitationis
 unitatem bone Intentio
 nis dissipant. Recte
 & enim mens stricet.
 si unicuiq; debuerat.
 cogitationi semper In
 hereret. Recte mens
 stricet. Si non se In nume
 ris motib; fluxa mutac
 bilitate prosterneret.
 Sed dum nunc ista per
 tractat. nunc ad alia
 labitur. quasi per locorum
 multitudinem. ab statu
 suae rectitudinis Incli
 natur. Et dum per
 plura se tendit. ab una
 cui ad herere debuit
 Intentione seclerit.
 qui acmen mutabilita
 tis usus exprime pre
 uericationis uitio la
 quasi In natura uenit.
 Nec cum stare animur

In semet ipso nititur. a
 semet ipso aliquomodo
 & licet nesciendo deriua
 tur. Humana namq;
 animae ab una quacq; re
 cui intenditur. fastidio
 Inpellente remouetur.
 Sed dum Inhienter cogi
 tanda appetit. Et re
 pente cogitacoe fastidit.
 docet quod aliunde pen
 dit. quae quo libet posita
 non requiescit. Ad illi
 quippe suspensio est.
 a quo formata. Et quia
 ead dñm solum appeten
 dum facta est. omne aut
 quod infra appetit.
 minus est. Iure ei non
 sufficit. quod dñm non est.
 Hinc est quod hic illucq;
 spergitur. & ead una
 quacq; re ut diximus
 fastidio Inpellente
 remouetur. Dilectio
 nis uidelicet auidet quae
 rite quo paus & unum

Unum. Quero que
 sufficienter habere
 poterat amittit. Unde
 nunc per multas ducit.
 ut quia quaelibet res
 non post saltim uarie
 tate satietur.

Sci autem uiri qui caute
 se obseruationem custo
 diunt. ne ebhntentione
 sua mutabiliter dissol
 uatur. Et quia idem esse
 appetunt ead cogitatio
 nem que dñm diligunt.
 se solerter ead stringunt.

In contemplationem
 namq; creatoris hoc
 accepturi sunt. Ut una
 semper mentis stabili
 tate perfruantur.
 Nulla eos tunc mutabi
 litate dissipat. quise
 licet eorum cogitatio
 sibi met ipsi semper In
 dissimilis perseverat.
 Hoc ergo cum labore
 nunc conantes Imitant.

150R

quod post Inmunere genu
 denter accipiunt. Cui se
 prophete Inmutabilita
 te uirtute amoris astrin
 xerat cum dicebat. *si q*
Inam peti ceddm hanc
 requiram ut In habite
 In domo dñi. Huhic pau
 unt teta intentionis ced
 heserat dicens. *si q*
Inum autem quæ retro
 oblitur ced ecc que ante
 sunt extantur sequor
 ced palmicem super me
 uocationis xpi. Ncm
 siquid In eorum corde
 humanitur diffluit. *si q*
 mox hoc discussio se uera
 restringit. Et cum quasi
 pueriliter cogitatio
 lccbitur. Iuuenali mox
 cohercione refrenat.
Inde fit ut sparsa men
 tem continue alligent.
 et In una quicquam pre
 uident cogitatione
 componunt. *si q*

Quic hgtur stectur mentis
 cogitationum mutabilita
 te curuatur. Recte cob
 helu dicitur. Haec mul
 titudo locorum Inclinet.
Sed sepe dum iusti uiri
 animus In ipse intentionis
 sue arche consistit. du
 cob omne mutabilitatis
 sparsione recolligit.
 dum que quid In se super
 flue obortur premit
 ipsa sue rectitudinis
 gloria tengitur. & In tu
 more proprie sumptio
 nis eleuatur. Qui enim
 magna agit quem uis
 dese humilia sentiat.
 Scit tamen magna esse
 quæ ait. Ncm si magna
 esse nescit. ecc procul
 dubio minime custodit.
 quæ dum custodire neg
 legit. aut In eis minus
 proficit. aut ecc fundi
 tur amittit. Dum ergo
 bona nra opera scire

750
necesse est ut custodiamus.
& ipsa eorum scientie
elationis auditus pandi-
tur. et ad operantur eorum
culpe micnus admittat
qua ueritate raptan-
tur. Adira autem dispen-
satione agitur. Ut condi-
tor ner subleuatum pro-
speris animu subita con-
citi temptatione per-
mittat. quatenus In In-
firmitate uerius uide-
at. et ab eo quem de-
uirtutibus sumpserat
lam se In ipso melior ela-
tionis festu descendat.
Unde & nunc bene subdit.
Depone magnitudine
tuam absq; tribulatio-
ne & omnes robustos
fortitudine
Robusti quippe sunt
motus cordis. cum nul-
lic nisi quae uirtutis
sunt sentiunt. Sed mag-
nitudine & robustos

motus deponimus. quan-
do non item de uirtute
ad tollimur. Sed In cul-
pe ^{con}sentendo obrui de-
ipse que quicquid In
firmitate formidamus.
Multum necmque de se ani-
mus confidit. quicquid
sibi ad uotum uirtutis sub-
petere conspicit. Item
sibi fiduciam sententis
arrogat. lam se idoneu
dicem ad ^{uinc} uirtutis
culmina quae solce cogi-
tatione conceperit
putant. Sed hunc tep-
tatio subito obortit
transuerberat. eorum
quenaque de uirtutibus fue-
runt elatae cogitatio-
nes funditus turbat.
quasi securam quippe
urbem Inopinatus hos-
tis Ingredditur. et re-
pentino gladio super-
borum ciuium colla
feruntur.

151.R

Nihil ergo tunc nisi conti-
nuus luctus agitur. dum
captæ urbis animi agna-
torum suorum glorie
cede interueniente uacu-
atur. Unde nunc dicitur.

Depone magnitudinem
tuam absq; tribulatione.
Et omnes robustos for-
titudine. Ac sic per te
dicere tur. Omne qd
intrinsecus de bona
actione inueneris
repreme. et cordis mo-
tus quos ex recto opere
robustos habueris
de pone. quia iam in
ipse aduersitatis tem-
ptationem consideras.
qm frustra prius dete-
magna elatus est ti-
micbar. quae uidelicet
magnitudo idcirco absq;
tribulatione deponen-
da dicitur. quia nimis
cum per temptationem
humiliter proficit.

pro sperare ipsa aduer-
sitas. quae mente elatio-
nem custodit. Sed tunc
sine magna tribulatione
mens non agitur. Cum
tranquilla mens inuen-
te temptatione. quasi
repentino hoste turba-
tur. Ipsa namq; tempta-
tiones aduersitates. dum
sementi inserit quae-
dam in illa tenebras
ignit. Et tunc ob scuri-
tate sue amertudinis
turbat. quae uerit se
dudum uirtutum dulce-
dine in radice da-
ruerat. Unde uerit
sub iungitur.

Ne protrahas noctem
ut ascendente populi
pro eis. Nox quippe
trahitur. cum subor-
de temptatione tris-
tita consolatione
concreta non finitur.

Nox protrahitur.

quia meror animi confu-
 sis cogitationib; elongat.
 Nam dum mens positae in te-
 ptatione considerat. quod
 a uirtutis suae pristina
 soliditate repellitur. sup-
 ductis merorib; quae si quib;
 decem tenebris cecatur. atq;
 ab omni luce graui etur
 oculos claudit. dum sollicitate
 trepidat. ne hoc quod esse
 dudum ceperat. funditur
 amittat. Unde & benedicit.
 Quod in hac nocte pro ro-
 bustis populis crescant.
 Quae uidelicet in hoc mero-
 re temptationis. pro
 robustis morib; cogitatio-
 nis indignae & multiplices
 in corde prosiliunt. Nec
 dum se in perturbatione
 conspiciat. in compoene
 amisisse quod fuerat.
 fluctor in se in numeror
 tumultorib; quo acerbat.
 Modo tranquillitatem sua
 quae perdidit dola.

modo ne usq; eed praua opera
 corruat per amescit.
 modo in quo culmenis te terat
 meminit. modo in quo
 uirtutum profundo per
 dilectationem. lacerat ced-
 tendit. modo cedresumen-
 decet uires se repererat.
 modo se eed posse resume-
 re. quae si uictis fractisq;
 desperat. Cum ergo eed
 super ductam mentem ta-
 multiplices cogitationes
 prodeunt. haec ne quae si in
 noctem populi consurgen-
 tes premunt. Quos nimirum
 populos non per se. sed
 diuinae protectionis auxi-
 lium prophetae subigere
 se posse presumpserat
 cum dicebat. Protec-
 tor meus & in ipso spera-
 bo subiciens populum subme.
 Scis quippe mentib; populis
 subiguntur. cum ceber
 per districtae seueritatis
 praesentiam cogitationis

Aultē dissiliunt ut n̄ abrup
 te facientes matum recipient.
 sed rationē subditē a corde
 humiliter conquiescant.
 quic ergo postur Intemp
 tatione animus quic de se
 In prosperis maiorē pre
 sumebat. Tumultus spei
 disperationisq; tolerat.

Recte hunc dicitur
 Ne protrahas noctem ut
 ascendente populi pro eis.

Asciperte diceretur.
 Intemptatione dephen
 sus. cibus tenebris mero
 ris incide. Nequi Intran
 quillitate alac senseris.
 In per turbatione quoq;
 deterius cogitationum
 te caligine confundis.

Quod recte heliu diceret.
 Si acumen cui diceret sciret.

Nam hec beato iob tanto
 minus congruunt. quon
 to ab illo omnia abque
 sciuntur. Quia uerū
 sepe diximus arrogantes

dum p̄sumunt docere
 quos non debent. usq; ad
 contumeliosa increpa
 tionum uerba dilicbunt.
Subditur. **C**ave ne decli
 nes ad iniquitate. hanc
 enim caepisti sequi post
 misericordiam. Iniquitate
 post misericordiam sequitur.
 qui post malic quae pro
 correptione sustinet.
 feruenti corde Inpatien
 tia se facit; Inflammat;
 quod bectum iob perpe
 trasse heliu credidit.
 quic enim Inter flagella
 positum liberis effici
 uocib; audiuit. Uidelicet
 nesciens. quic omne quod
 dixit. n̄ hec de iniquitate
 Inpatientie. Sed de
 uirtute ueritatis pro
 tulit. qui ab Inter ni iudi
 cis sententia. ne cum
 se iustificaret errauit.
Sed considerandū ualde
 ē. quomodo cum diceret.

157^v
Ne declines ad iniquitatem.
De eadem iniquitatem pro
tanus subdidit. Hæc enim
coepisti sequi post miseriam.
Quid est hoc quod dum ad
eam declinare uetat.
De ea protanus quasi ad
quædam declinatum iam fue
rit demnat. Nisi quod
arrogantes uiri plus uide
re iudicis. quæ consolato
res uolunt. Unde & non
numquam ex districtis
sententiis feriunt. quæ
nate in corde suspicant.
Et prius quæ certa sit
culpe delinquentium.
proferatur in uerbo dis
trictæ uerborum. Et
ante per sententiam
percutitur. quæ prodeat
quod feriat. Quæ uis
& iusti plerumq; praui
& occultis cogitationib;
arguendo obuiant.
Sed cum eorum cogitatio
nes alicuique pre eunt

operæ demonstrant.
plerumq; ab auditoru
suorum cordib; ea uitæ
quæ necdum prolatae sunt
mænum correptionis
eradicant. Sed iam illa
sub sequi conspiciunt. Et
aliis quæ precedunt.
Sicut enim corporales
medici. quædam egri
tudinæ iam uenisse inue
niunt. quædam uero
nec ueniunt medentur.
Ita doctores scilicet aliquen
do uero agunt in mentib;
ne uulnerentur. In quib;
hoc solerter intuendū
est. quæ sicut certe
plerumq; cum asperi
tate redarguunt.
Ita incertis uicis cum
tranquillitate contra
dicunt. Certe ferien
ter increpant. Incerte
premunienter de uicis.
Quæ quia arrogantes
uiri. discretionis regula

in uentura uulnera saluti restituunt. Aliquando

nesciunt. Sententiarum
 suorum iaculis. sicut nocte.
 sic incognite. Sicut cetera.
 sic & sicem incerta configunt.
 unde nunc ab helu dicitur.

Cave ne declines ad iniqui-
 tatem hanc enim caepis
 si sequi post misericordiam.

Quic uero ecc quae in iudicia
 sunt longiore ad ligatio-
 ne per trahuntur. Isti
 libellum hunc fine con-
 stringimus. ne in mode-
 ratum extendimus.

EXPLICIT LIB. XXVI

IN LIB. XXVII

Quis quis de
 magnis dictis
 arrogantium
 sumere scientia-
 nitur. prouidere
 solerter debet. ne hoc
 quod eorum scientiae
 altum tumet. imitetur.

Necum uirtutum uerbis.
 morum uitia colligat.
 Et in eo quod loquendum
 notitiam ead sequitur.
 uiuendi se in peritice trans-
 frgat. Hoc necumq; cum
 fortice ^{dicere} audicemus. sed
 tiam deditur fortib;
 tumere conspiciamus.
 quae si doctrine ortos
 Ingressi. despiciunt roscas
 adtingimus. Discretas
 ergo nob sollicitudine
 opur e. & capere quod
 redolat. Et cauere qd
 pungit. Nisi fortasse
 In prouide dictorum
 flor legitur. Incaute
 legentis micnus morz

Helutecq; doctor &
 arrogans. profert
 aliquando quod doleat.
 aliquando quod pungat
Sic legitur sumendum e
 de eius doctrina quod
 flagrat. Ut tamen